

Ogólnopolskie Stowarzyszenie Inżynierów i Techników
Zabezpieczeń Technicznych
i Zarządzania Bezpieczeństwem
„POLALARM”

ul. Nowogrodzka 18 lok. 8 tel./fax: 22 626 90 31
00-511 Warszawa 22 625 57 43
www.polalarm.org e-mail: polalarm@polalarm.com.pl
Konto bankowe: ALIOR BANK S.A. NRB 70 2490 0005 0000 4520 4686 4115

Członek Federacji
Stowarzyszeń
Naukowo-Technicznych

BIULETYN INFORMACYJNY

ISSN 1731-62-78

KWARTALNIK Nr 1 / 2015

Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Inżynierów i Techników
Zabezpieczeń Technicznych i Zarządzania Bezpieczeństwem
„POLALARM”

*Zdrowych, pogodnych Świąt Wielkanocnych,
radosnego, wiosennego nastroju,
serdecznych spotkań
w gronie rodziny i wśród przyjaciół
życzy*

Zarząd Stowarzyszenia „POLALARM”

- **Przegląd prasy branżowej – Andrzej Walczyk**
- **Wspomnienie o Andrzeju Doboszu – dr inż. Marek Blim**
- **Udział Stowarzyszenia POLALARM w IV Ogólnopolskiej Konferencji „Normalizacja w szkole” – dr inż. Andrzej Wójcik**
- **Ustawa o ochronie danych osobowych w praktyce. Część I zmiany w ustawie – Marzena Niebojewska**
- **Nowe myślenie o ryzyku – „RISK BASED THINKING” – dr inż. Marek Blim**
- **Udział Stowarzyszenia POLALARM w ankiecie dot. Projektu pn. „Badania nad rozwojem danych statystycznych dotyczących bezpieczeństwa europejskiego bazy technologicznej i przemysłowej” – dr inż. Andrzej Wójcik**
- **Ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej – Marcin Siwek**
- **82,5 miliarda euro do wzięcia? – Marcin Siwek**
- **VII Europejski Kongres Gospodarczy – Zespół KPK PB UE**
- **Zmiany podatkowe – ACCOUNT Kancelaria Rachunkowa**
- **Kasy fiskalne, KRS i inne – Zmiany 2015 – ACCOUNT Kancelaria Rachunkowa**
- **Targi, wystawy, Konferencje**
- **Zapowiedzi seminariów, warsztatów „POLALARM”**

Redaktor Naczelny: Artur Bogusz

Kolegium Redakcyjne:
Marek Blim, Andrzej Wójcik, Andrzej Ryczer, Bożena Gozdowska

Siedziba „POLALARM”:
ul. Nowogrodzka 18 lok. 8, 00-511 Warszawa
tel./fax 22 626 90 31, 22 625 57 43
e-mail: polalarm@polalarm.com.pl, www.polalarm.org

Nakład jednorazowy 200 egz.
Redakcja nie odpowiada za treść reklam i ogłoszeń.
Wszelkie prawa zastrzeżone.

Witam Czytelników,

Wiosenny przegląd prasy branżowej rozpoczynam od lektury Twierdzy numer 1(80)/2015. Już z okładki atakuje nas to, co teraz modne, czyli analiza treści obrazu telewizyjnego. Tym razem chodzi o automatyczne rozpoznawanie tablic rejestracyjnych samochodów. Na stronie 10 tego numeru Twierdzy Marcin Mazurski publikuje artykuł, w którym koncentruje się na wiarygodności i niezawodności działania tych systemów w realnych warunkach eksploatacyjnych. Autor szczególny nacisk kładzie na omówienie mobilnych systemów dozoru wizyjnego i konsekwencji wynikających z niestabilnych warunków oświetleniowych oraz drgań kamer zainstalowanych na pokładach radiowozów policyjnych. Ciekawy jest końcowy paragraf opisujący techniki utrudniające odczyt numerów z tablic, stosowane przez co sprytniejszych kierowców. Jakże to są techniki? Przekonajcie się Państwo sami czytając Twierdź.

Na kolejnych stronach tego numeru Twierdzy zamieszczone są artykuły traktujące także o rozpoznawaniu i odczycie znaków z tablic rejestracyjnych pojazdów. Na stronie 14 opisane jest oprogramowanie Luxriot LPR realizujące tę funkcję, zaś na stronie 16 można zapoznać się z konstrukcją i działaniem zestawu do automatycznej identyfikacji tablic rejestracyjnych oferowanego przez firmę Polvision z Wrocławia. Jest to polski produkt opracowany przez naszych rodzimych specjalistów, co stanowi ewenement na obecnym rynku, zalanym przez produkty dalekowschodnie.

Na istny szok naraziła mnie lektura notatki zamieszczonej na stronie 20 tego samego numeru Twierdzy, gdzie opisana została kamera o rozdzielczości 100 megapikseli wytwarzająca ruchomy obraz z prędkością 60 klatek na sekundę. Kamera o tak ekstremalnych parametrach znajdzie zastosowanie w przemyśle lotniczym i systemach medycznych. Ciekawe gdzie jest granica rozwoju przetworników obrazowych, jak na razie można stwierdzić, że nawet najlepsze współczesne kamery jej nie dostrzegają, czyli jest gdzieś daleko, przed nami.

Dla odmiany pewną konfuzję wywołała u mnie notatka firmy Axis zamieszczona na tej samej stronie Twierdzy. Cytuję dosłownie: „Seria Axis Q29 to pierwsze kamery Axis do zdalnego nadzoru temperatur urządzeń i powierzchni krytycznych, takich jak stacje elektroenergetyczne, składy węgla czy serwerownie”. Sam nie wiem, czy skład węgla jest urządzeniem czy powierzchnią krytyczną, poza tym co to jest zdalny nadzór temperatur? Czy przed publikacją takich perełek nikt ich nie czyta i nie zastanawia się nad ich sensem?

Na kolejnych stronach tego samego numeru Twierdzy znajdziecie Państwo kilka artykułów poświęconych cyfrowym rejestratorom wizyjnym, a konkretnie dyskom twardym stosowanym w tych rejestratorach. Autor pierwszego z tych artykułów, którym jest Marcin Kania, powołuje się na dane dostarczone przez firmy WD i Sigate dotyczące specjalistycznych napędów stosowanych w wizyjnych systemach dozorowych i porównuje je z danymi dotyczącymi popularnych produktów przeznaczonych do pracy w domowych systemach audiowizualnych. Przykładem może tu być dysk WD Purple, odpowiednio skonstruowany i przystosowany do ciągłego zapisu wielu strumieni wizyjnych o dużej przepływności. Warto zapoznać się z tym artykułem, gdyż wyjaśnia on dlaczego za odpowiednie dyski musimy więcej zapłacić, a w efekcie i tak się to opłaca. Zapraszam do lektury Twierdzy.

Kolejny artykuł o podobnej tematyce jest zamieszczony na stronie 26 tego samego numeru Twierdzy. Tym razem autor, którym jest Krzysztof Wieczorek opisuje rejestratory wizyjne stosowane w firmach transportowych. Do podobnej tematyki nawiązuje artykuł ze strony 28, gdzie opisany jest wizyjny system dozorowy dla stacji diagnostycznej, w której przeprowadza się badania kwalifikacyjne pojazdów. System ma na celu uwolnienie pracowników stacji od zarzutów nierzetelnego wykonywania swojej pracy. Autor zwraca uwagę, że poza zwykłymi funkcjami, typowymi dla wizyjnych systemów dozorowych, analiza treści obrazów z kamer pozwala na automatyczne stwierdzenie braków w obowiązkowym wyposażeniu kontrolowanych pojazdów, zaś integracja systemu z centralną bazą danych pozwala na weryfikację zgodności podstawowych cech pojazdów, takich choćby jak kolor, z danymi zawartymi w dowodach rejestracyjnych, co powinno utrudniać handel kradzionymi pojazdami.

Na stronie 36 tego samego numeru twierdzy znajdziecie państwo interesujący artykuł autorstwa Łukasza Kopciucha, traktujący o systemach inteligentnego domu. Za tą nie do końca logiczną nazwą kryją się systemy sterujące oświetleniem, klimatyzacją, ogrzewaniem w budynkach mieszkalnych, a także systemy zabezpieczeń, zbierające dane z licznych sensorów rozmieszczonych wewnątrz tych budynków. Jak sugeruje autor, taki system to więcej niż inteligentny dom, to także system alarmowy, ostrzegający mieszkańców przed wykrytymi niebezpieczeństwami, na przykład przed ułatniającym się gazem. Artykuł może zainteresować projektantów i instalatorów systemów automatycznej budynkowej.

Tekst o podobnej tematyce, tego samego autorstwa, tym razem opisujący konkretne urządzenie pozwalające na bezprzewodowe sterowanie domową instalacją elektryczną zamieszczony jest na stronie 42 tego samego numeru Twierdzy. Chodzi o jednostkę centralną Extra Free Controller i jej powiązanie z innymi urządzeniami, takimi jak smartfony czy tablety. Artykuł jest odzwierciedleniem panującej obecnie tendencji do obsługi urządzeń domowych za pośrednictwem aplikacji instalowanych na urządzeniach mobilnych. Moim zdaniem nie jest to jedynie przemijająca moda, lecz trwała tendencja, zmierzająca do ułatwienia życia użytkownikom i administratorom obiektów mieszkalnych.

Duże zaciekawienie wzbudził u mnie artykuł dotyczący biometrii głosowej, czyli możliwości rozpoznawania osób na podstawie analizy ich głosu, zamieszczony na stronie 50 tego samego numeru Twierdzy. Ta wydawało by się dość pewna metoda identyfikacji osób napotykała dotychczas na duże problemy. Stopa błędów była znaczna, eliminacja czynników zakłócających okazywała się trudna. Dopiero w dobie obecnej, gdy upowszechniły się urządzenia przenośne o bardzo dużej mocy obliczeniowej udało się stworzyć algorytmy wolne od wyżej wymienionych wad. Metody biometryczne oparte na analizie głosu ludzkiego mogą być stosowane w systemach kontroli dostępu, jednak ich podstawowym celem jest identyfikacja osób rozmawiających przez telefon. W ten sposób można na przykład zdemaskować szantażystę wysyłającego groźby przez telefon, czy przestępcę planującego przyszlusowy skok i umawiającego się z kolegami. Jak dotychczas głosowe metody biometryczne były stosowane jedynie przez wojsko i służby specjalne, jednak należy się liczyć z ich upowszechnieniem w służbach cywilnych i życiu codziennym. Zapraszam do lektury tego ciekawego artykułu.

Twierdza nie byłaby Twierdzą, gdyby zabrakło artykułu autorstwa Waldemara Fiałka. I tym razem, na stronie 56

znajdziecie państwo tekst tego autora, traktującego – nikt nie zgadnie o czym – o coraz to szerszych zastosowaniach pakietu VideoCAD. Z VideoCAD-em po prostu łatwiej, i tym optymistycznym akcentem kończę omawianie najnowszego numeru Twierdzy.

Przejdźmy obecnie do lektury Ochrony Mienia i Informacji numer 1/2015(118). Pierwszych kilkanaście stron tego pisma zajmują krótkie notatki prasowe, omawiające konkretne rozwiązania techniczne lub stanowiące relację z bieżących imprez branżowych. Wielokrotnie chwaliłem tą formę publikacji, gdyż pozwala ona na szybkie zapoznanie się z nowościami technicznymi i nowinkami z rynku zabezpieczeń.

W dalszej części Ochrony Mienia i Informacji zamieszczone są teksty traktujące o zasilaniu urządzeń i systemów alarmowych. I tak, na stronie 26 znajdziecie państwo artykuł na temat zasilaczy buforowych Red Power, stosowanych w systemach sygnalizacji pożaru, zaś na stronie 38 artykuł poświęcony ochronie instalacji alarmowych przed przepięciami pochodzącymi między innymi z obwodów zasilających.

Pismo zamykają dwa przeglądy: kamer oraz centralek SAP dostępnych na naszym rynku.

Obecnie przejdźmy do omówienia treści najnowszego numeru 1/2015 Systemów Alarmowych. Podobnie jak w przypadku Ochrony Mienia i Informacji, na pierwszych stronach Systemów Alarmowych znajdziecie państwo dobrze opracowane krótkie notatki prasowe, dotyczące nowych produktów.

W kolejnej części tego pisma, na stronach od 8 do 12 opublikowane są komentarze osób dobrze znanych na rynku zabezpieczeń, dotyczące nowelizacji ustawy regulującej prawo o zamówieniach publicznych. Ten temat interesuje większość firm projektowych i instalacyjnych, dlatego gorąco polecam państwu lekturę tych wypowiedzi.

Artykuł traktujący na podobny temat znajdziecie państwo na stronie 24 tego samego numeru Systemów Alarmowych. Tym razem chodzi o propozycję MSW dotyczącą systemów CCTV zaś artykuł zawiera uwagi czytelników. Jak widać uwarunkowania prawne, dotyczące branży zabezpieczeń są powodem licznych dyskusji, w których każdy z nas powinien wziąć udział. Zapraszam do lektury.

Na stronie 28 tego samego numeru Systemów Alarmowych znajdziecie Państwo artykuł stanowiący przegląd znanych obecnie wariantów techniki PoE pozwalającej na zasilanie urządzeń sieciowych tym samym kablem, którym transmitowane są dane cyfrowe. Ta wygodna metoda zasilania doczekała się wielu odmian, dlatego warto się zapoznać z tabelą zamieszczoną na stronie 30, gdzie przedstawione są zarówno poziomy mocy jak i rodzaje kabli, jakie powinny być stosowane w poszczególnych przypadkach.

Na stronie 33 tego samego numeru Systemów Alarmowych zamieszczony jest artykuł dotyczący termowizji, zaś na dalszych stronach znajduje się przegląd kamer termowizyjnych dostępnych na naszym rynku. Obszerność tego zestawienia świadczy o wroście popularności tej techniki zabezpieczeń, która do niedawna była dostępna jedynie dla służb specjalnych i wojska.

Numer 1/2015 Systemów Alarmowych kończą jak zwykle karty katalogowe i skorowidz firm branży zabezpieczeń.

Obecnie przejdźmy do omówienia treści dwóch ostatnich numerów Zabezpieczeń. Numer 6 (100)/2014 był jubileuszowy, przez co jest bardziej obszerny niż zwykle. Re-

dakcja dołożyła starań, by uczcić setne wydanie swojego pisma. Tak więc w rozszerzonym wydaniu cenione przeze mnie krótkie informacje prasowe zajmują aż 33 strony. Za nimi opublikowane są aktualne wiadomości z rynku zabezpieczeń, z czego na pierwszy plan wybija się relacja z otwarcia warszawskiego biura firmy Axis.

W dalszej części jubileuszowego, setnego numeru Zabezpieczeń zamieszczone są liczne artykuły problemowe, traktujące o najnowocześniejszych rozwiązaniach technicznych. Na uwagę zasługuje materiał ze strony 46 omawiający wykorzystanie urządzeń mobilnych w systemach kontroli dostępu. Jest także wiele artykułów z dziedziny systemów sygnalizacji pożaru, gdzie uwagę zwraca tekst Andrzeja Obłoja ze strony 72, pod tytułem „Czy przyszłość systemów wykrywania pożaru należy do adresowalnych czujek zasysających?”. Jest także kilka tekstów na temat urządzeń zasilających, stosowanych w systemach SAP oraz krótkie omówienie najnowszych rozwiązań oferowanych przez firmę Polon-Alfa. Numer jak zwykle zamykają karty katalogowe urządzeń oraz zestawienie firm działających w branży zabezpieczeń, wraz z danymi teledresowymi.

Jubileuszowy numer Zabezpieczeń potraktowałem niezwykle skrótowo, gdyż nie jestem w stanie omówić całej jego zawartości. Zapraszam Państwa do lektury, naprawdę warto osobiście przekonać się co tam jeszcze jest opublikowane.

Kolejny numer 1 (101)/2015 Zabezpieczeń spróbuję omówić bardziej szczegółowo. Tym razem krótkie informacje prasowe zajmują „tylko” kilkanaście stron, zaś obszerniej potraktowane są relacje z Forum Monitoringu Polskiego i ze spotkania partnerów firmy Axis. Te dwie imprezy zbiegły się w czasie i wielu osobom, w tym mnie, trudno było uczestniczyć w obu z nich.

W części merytorycznej numer 1 (101) Zabezpieczeń jest niemal w całości poświęcony systemom sygnalizacji pożaru. Na stronie 20 zamieszczony jest pierwszy artykuł z cyklu dotyczącego scenariuszy rozwoju zdarzeń w czasie pożaru. Jego autorem jest Ryszard Małolepszy. Pojęcie scenariuszy zostało wprowadzone do tej dziedziny techniki dopiero niedawno i znalazło szeroki oddźwięk, gdyż wpłynęło zarówno na sposób projektowania systemów jak i na dobór procedur realizowanych podczas akcji gaśniczej. Zapraszam do lektury tego ciekawego materiału.

Z kolei na stronie 24 tego samego numeru Zabezpieczeń znajdziecie państwo artykuł autorstwa Janusza Sawickiego, traktujący o systemach transmisji pożarowych sygnałów alarmowych i sygnałów uszkodzeniowych. Niewątpliwie skuteczność akcji gaśniczej zależy od szybkości z jaką odpowiednie służby zostaną powiadomione o wybuchu pożaru oraz od treści powiadomienia. Artykuł opisuje techniki, procedury i urządzenia wykorzystywane podczas przekazywania sygnałów alarmowych.

W dalszej części omawianego numeru Zabezpieczeń zamieszczone są opisy konkretnych urządzeń wchodzących w skład systemów sygnalizacji pożaru, w tym central alarmowych, czujek, sygnalizatorów, urządzeń zasilających etc. Osoby zajmujące się tą tematyką znajdą w tym numerze wiele ciekawych artykułów.

Zmierzmy teraz obszar zainteresowań i wróćmy do zagadnień związanych z techniką telewizyjną. Na stronie 44 tego samego numeru zabezpieczeń zamieszczony jest artykuł, a w zasadzie tłumaczenie artykułu, którego autorem jest Johan Paulsson z firmy Axis Communications. Jest to materiał o charakterze problemowym, omawiający kierunek

rozwoju wizyjnych systemów dozorowych, z uwzględnieniem zmian jakie zachodzą w technice i technologii produkcji urządzeń elektronicznych. Autor szczególną uwagę przykładą do technik teleinformatycznych, do usług realizowanych w chmurze oraz do korzyści biznesowych wynikających ze stosowania wizyjnych systemów dozorowych. To bardzo ciekawy materiał, oparty na długoletnim doświadczeniu autora oraz jego współpracowników z firmy Axis. Pomimo, że do prognoz i innych rozważań futurologicznych mam dość sceptyczny stosunek, muszę stwierdzić, że ten artykuł zrobił na mnie spore wrażenie, tak że potraktowałem go poważnie. Prognoza jest oparta na rzetelnych danych statystycznych oraz na prawach rządzących rynkiem elektronicznym. Nie jest to wróżenie z fusów lecz uczciwa analiza prognostyczna, zachęcam wszystkich do przeczytania tego artykułu.

Kierując się podobnym zamysłem co autor poprzedniego artykułu, sam dokonałem pewnej oceny kierunków rozwoju, tym razem rynku analogowych systemów wizyjnych, zwanych tradycyjnie CCTV. W artykule zamieszczonym na stronie 48 tego samego numeru Zabezpieczeń omawiam rozwój telewizji analogowej od momentu wprowadzenia na rynek pierwszych, czarno-białych kamer CCTV, poprzez systemy telewizji barwnej oparte na standardzie PAL, kończąc na najnowszych, analogowych systemach o wysokiej rozdzielczości. Pomimo że jestem entuzjastą i orędownikiem rozwiązań sieciowych, nie lekceważę rynku telewizji analogowej i w tym tonie napisałem swój artykuł. W małych systemach dozorowych, w których jakość obrazu ma decydujące znaczenie, techniki analogowe znajdują nadal szerokie zastosowanie. Nie od rzeczy jest wspomnieć o czynniku ekonomicznym. Rozwiązania analogowe są tańsze od cyfrowych, zaś ich udział w rynku jest nadal bardzo duży. Zapraszam do lektury.

W dalszej części omawianego numeru Zabezpieczeń znajdziecie państwo kilka artykułów traktujących o systemach kontroli dostępu. Autorem jednego z nich jest znany wszystkim Pavel Dolezal z firmy HID. Ta dziedzina techniki również rozwija się niezwykle dynamicznie. Obecnie stosowane są rozwiązania bezprzewodowe, nie koniecznie oparte na transmisji sygnałów drogą radiową. Jakże? Przekonajcie się Państwo sami czytając Zabezpieczenia.

Na koniec zajmijmy się systemami sygnalizacji włamania i napadu. Na stronie 68 tego samego numeru Zabezpieczeń znajdziecie państwo ciekawy artykuł autorstwa Jakuba Sobka, traktujący o pasywnych czujkach podczerwieni o dużym zasięgu, przeznaczonych do pracy na terenach otwartych. Warto zwrócić uwagę na ten tekst, gdyż stosowanie takich czujek jest jedną z tańszych i skuteczniejszych metod ochrony perymetrycznej rozległych obiektów budowlanych.

W końcowej części omawianego numeru Zabezpieczeń zamieszczone są jak zwykle karty katalogowe urządzeń oraz zestawienie firm z branży zabezpieczeń.

Na tym kończę wiosenny przegląd prasy branżowej i życzę wszystkim czytelnikom mokrego dyngusa i słonecznych Świąt Wielkanocnych.

- Andrzej Walczyk

**Z głębokim smutkiem zawiadamiamy,
że dnia 4 grudnia 2014 roku
zmarł nagle w wieku 64 lat**

ANDRZEJ DOBOSZ

wieloletni Członek Stowarzyszenia (2008-2014)

**Wyrazy głębokiego współczucia Rodzinie
składa Zarząd „POLALARM”**

Wspomnienie o Andrzeju Doboszu

Kiedy widzieliśmy się ostatnio wracał z kolejnego z licznych wyjazdów, a że z racji publicznego miejsca spotkania nie bardzo mógł mówić o załatwianych sprawach – umówiliśmy się na kontakt przed Świątami ... Niestety, nie dane nam już było porozmawiać – dostałem tylko email z nekrologiem informującym, że mgr inż. Andrzej Dobosz, zmarł nagle dnia 4 grudnia 2014 roku – stąd też, te kilka słów wspomnienia o Nim ...

Poznałem Go (wówczas Prezesa Pro-Vision) w 2000 roku w Warszawskim Centrum Konferencyjnym MON w Warszawie przy okazji wspólnego uczestnictwa w Sympozjum AFCA/BSI 2000 „Bezpieczeństwo systemów informacyjnych na progu XXI wieku” – w trakcie kulturalowej dyskusji na tematy związane z ochroną informacji oraz systemami bezpieczeństwa NBC (d mini , biological, chemical) prowadzonej z udziałem generała Kubiaka, kilku prelegentów sesji i zainteresowanych uczestników sympozjum. Z ciekawością słuchałem jego uwag ogólnych – dla generała, oraz tych inżynierskich, adresowanych do systemowców IT oraz przedstawicieli firm z towarzyszącej sympozjum wystawy sprzętowej.

Nasze dwudniowe „obcowanie” zaowocowało wieloletnią znajomością, w ramach której nie tylko doskonaliliśmy wzajemnie swą wiedzę (wspólnie prezentowana tematyka bezpieczeństwa w strefie Schengen – Poznań, SECUREX 2008¹), ale także wspieraliśmy naszą wiedzę szereg inicjatyw środowiskowych (np. próba budowy innowacyjnego klastra w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa fizycznego firm – na bazie działań POLALARM-u przy planowanej szerokiej współpracy z Krajową Izbą Gospodarczą).

Ukończył z wyróżnieniem VI edycję kursu rzeczoznawców POLALARM-u (21.06.2008r, dyplom nr 163/08) i podjął studia doktoranckie w AON, niestety – realizowana pod kierownictwem gen. bryg. dr inż. Michała Krauzego, rozprawa naukowa nie została obroniona ze względu na niespodziewany zgon promotora (kwiecień 2012 r.), a zawirowania i zmiany administracyjno-naukowe spowo-

¹ M. Blim, A. Dobosz, „Strefa Schengen – czyli co trzeba wiedzieć o SIS, VIS i ESI”, Zabezpieczenia nr 3/2008, s.42-51
SECUREX 2008 – referaty: Konwencja wykonawcza Schengen a mechanizmy bezpieczeństwa budowy i użytkowania systemu – Andrzej Dobosz, Pro-Vision Warszawa; System informacyjny Schengen a teleinformatyczne aspekty bezpieczeństwa systemu i danych – Marek Blim, Stowarzyszenie POLALARM

dowały szereg utrudnień w pozytywnym zakończeniu procesu doktoryzacji.

Był wysokiej klasy specjalistą, innowatorem nie tylko w zakresie inicjatyw, ale przede wszystkim wdrożeń nowoczesnej myśli technicznej (rozwiązania jego autorstwa z obszaru opbmar/NBC/ wprowadzone w przemyśle obronnym, były przodujące w zakresie prostoty użytkowania i relatywnie tanie). Potrafił zainteresować środowisko przedsiębiorców nowymi kierunkami działania (ekologia środowiska /utylizacja opon/, energetyka d mini acyjna zasilana gazem /KOGEM – Kogeneracyjna Gazowe Elektrownie Modułowe w technologii GAS MAX POWER/ – instalacja Gdańsk Płonia Wielkie), pozostając wiernym swojej pasji – żeglarstwu i pracy z młodzieżą (był instruktorem w Pałacu Młodzieży).

Do ostatnich chwil aktywnie działał na rzecz polskiego przemysłu obronnego – tutaj wymogi klauzuli niejawności nie pozwalają na przytoczenie szeregu jego innowacyjnych osiągnięć technicznych/biznesowych, wdrożonych i planowanych do wykorzystania.

Zawsze służył swą radą, wiedzą i doświadczeniem – czasami narażając się na niewybredne oceny osób nieżyczliwych i zazdrośnych „o swoje kompetencje”.

Odszedł od nas wysokosprawny operator środowiskowy BTNI – człowiek: biznesu (B), techniki (T), nowatorstwa (N) i innowacyjności (I), ale także zaangażowany społecznik oraz ekolog środowiska, którego bezpieczeństwu ogólnemu (przede wszystkim) poświęcił treści pisanej rozprawy doktorskiej. Będzie nam Go bardzo, bardzo brakowało...

I właśnie takim (moim zdaniem) powinniśmy zachować Go w naszej pamięci ...

- dr inż. Marek Blim

Udział Stowarzyszenia POLALARM w IV Ogólnopolskiej Konferencji „Normalizacja w szkole”

Na zaproszenie Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego uczestniczyliśmy w dniu 11 marca 2015 r., w IV Ogólnopolskiej Konferencji „Normalizacja w szkole”, z tematem wiodącym Normy wyrównują szanse.

W Konferencji wziął udział przedstawiciel Stowarzyszenia POLALARM - Wiceprezes dr inż. Andrzej Wójcik, który zaprezentował referat nt. Normy szansą dla małych przedsiębiorstw.

Konferencja, zorganizowana przez Polski Komitet Normalizacyjny oraz Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego, była przeznaczona dla środowiska oświatowego.

Konferencja została objęta Patronatem Honorowym Ministra Edukacji Narodowej. Prezydenta Miasta Łodzi, Łódzkiego Kuratora Oświaty, Mazowieckiego Kuratora Oświaty, Podlaskiego Kuratora Oświaty oraz Podkarpackiego Kuratorium Oświaty. Celem konferencji była wymiana wiedzy i prezentacja dobrych praktyk w obszarze tematycznym Normy wyrównują szanse.

IV Ogólnopolska Konferencja „Normalizacja w szkole” zgromadziła ponad 120 uczestników.

W pierwszej części Konferencji eksperci z różnych dziedzin wprowadzili uczestników w problematykę.

Poniżej prezentacje spis tematów wygłoszonych przez prelegentów.

1. *Konsumenci i normy* – G. Rokicka
2. *Normy szansą dla małych przedsiębiorstw* – A. Wójcik
3. *Normy, jako szansa dostępu dla wszystkich – głos użytkownika* – B. Jachimczak
4. *Aspekty dostępności dla wszystkich w działalności normalizacyjnej* – PKN
5. *Normy szansą dobrego zarządzania placówką oświatową* – G. Gregorczyk
6. *Normy, jako szansa na lepszy start zawodowy (znajomość norm przez absolwentów)* – B. Karpuziak

Zaproszeni eksperci reprezentujący przedsiębiorczość, gospodarkę, konsumentów oraz edukację (oświatę i szkolnictwo wyższe), przedstawili krótkie prezentacje oraz dyskutowali o normach technicznych w aspektach wykorzystania ich:

- Jako narzędzia utrzymującego kształcenie zawodowe zgodnie z postępem techniczno-technologicznym (narzędzie doskonalenia zawodowego).
- Jako czynnika umożliwiającego powszechny dostęp do wszelkich zdobyczy cywilizacyjnych – bezpiecznych i przyjaznych użytkownikowi produktów, usług i działań, które są dostosowane do wymagań grup społecznych o zróżnicowanych potrzebach.
- Jako elementu dającego możliwość równania do najlepszych przez wykorzystanie norm zapewniających dostęp do uznanych, najnowszych rozwiązań technologicznych i organizacyjnych.

- Jako narzędzia umożliwiającego wprowadzanie własnych rozwiązań techniczno-organizacyjnych i innowacji oraz współdecydowania o przyjętych rozwiązaniach.
- Jako jednej z sił napędowych rozwoju ekonomicznego i współpracy międzynarodowej (dostęp do rynków, transfer technologii).

W drugiej części – odbył się panel dyskusyjny, którego uczestnicy zgodnie podkreślali, że szkoły powinny uwzględniać problematykę normalizacyjną w procesie kształcenia, ponieważ normy umożliwiają wyrównywanie szans m.in. w obszarze:

- Kształcenia zawodowego – umożliwiają kształcenie zgodnie z najnowszą myślą techniczno-technologiczną. Uczeń znający normy ze swojej specjalności zawodowej posiada wiedzę nie tylko wyrównującą jego szanse na rynku pracy – wiedza ta stawia go również na pozycji uprzywilejowanej w stosunku do konkurentów. Warto dodać, że podstawa programowa kształcenia zawodowego uwzględnia te zagadnienia w procesie kształcenia (na co zwrócił uwagę przedstawiciel KOWEZIU);
- Zarządzania szkołą – bez względu na położenie geograficzne szkoły (duże miasto, mała miejscowość), jej wielkość oraz poziom edukacyjny – normy dają możliwość zbudowania i wdrożenia dopasowanego do własnych potrzeb Systemu Zarządzania Jakością (wg norm PN-EN ISO 9001) oraz ochrony danych osobowych i innych informacji przetwarzanych w szkole (System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacyjnym wg norm serii PN-ISO/IEC 27000) zgodnie z najlepszymi sprawdzonymi w świecie rozwiązaniami;
- Dostępności – likwidacja barier technicznych umożliwia uczniom niepełnosprawnym kształcić się w wymarzonych ogólnodostępnych szkołach; rozwiązania normalizacyjne uwzględniają w wyrobach i usługach potrzeby osób niepełnosprawnych. Warto dodać, że Komitet Techniczny ds. osób niepełnosprawnych (KT 1) dba o opracowywanie rozwiązań technicznych zapewniających dostępność dla wszystkich;
- Nabywania dóbr – produkty wykonane zgodnie z normą zapewniają jakość, niezawodność, bezpieczeństwo i wygodę;
- Przedsiębiorczości – inspirują, prezentują rozwiązania, dają możliwość odnalezienia się na konkurencyjnym rynku.

Paneliści zgłaszali także pomysły znormalizowania niektórych obszarów procesu edukacyjnego. Jeśli pomysłodawcy zechcą zrealizować te postulaty, Polski Komitet Normalizacyjny obiecuje wsparcie.

Na zakończenie Konferencji wręczono nagrody podsumowujące Ogólnopolski III Konkurs dla szkół ponadgimnazjalnych - Normalizacja i ja pod tytułem „Dostępność dla wszystkich – czyli świat bez barier. Jak normy mogą pomóc” oraz nadano laureatowi honorowy tytuł Promotora Edukacji Normalizacyjnej.

Patronami medialnymi Konferencji byli: TVP INFO, Radio Łódź, miesięczniki: „Perspektywy”, „Nowe Horyzonty Edukacji”, „Integracja”, portale: Edukacja.net, Edu.info.pl, Eid.edu.pl, Interklasa.pl, Niepełnosprawni.pl. Wsparcie medialne: TVP Łódź.

- dr inż. Andrzej Wójcik

dr inż. Tomasz Schweitzer
Prezes Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
ul. Świebakszyska 14, 00-050 Warszawa, tel. 22 566 76 00, fax: 22 566 77 00, e-mail: prezes@pkn.pl, www.pkn.pl

ZPE.070.3.2015.PG

Warszawa, 16-03-2015

Pan
dr inż. Andrzej Wójcik
Stowarzyszenie POLALARM

Szanowny Panie

Pragnę serdecznie podziękować Panu za wygłoszenie interesującego referatu pt. „Normy szansą dla małych przedsiębiorstw” oraz za udział w ciekawej dyskusji panelowej podczas IV Ogólnopolskiej Konferencji „Normalizacja w Szkole” w dniu 11 marca br.

Tegoroczna Konferencja skupiła liczne audytorium. W konferencji wzięło udział ponad 120 uczestników – przedstawiciele szeroko pojętego środowiska oświatowego z różnych regionów Polski. Wkrótce po zakończeniu Konferencji uczestnicy przekazywali nam bardzo pochlebne opinie o tym wydarzeniu. Nie byłoby to możliwe bez Pana udziału.

Jednocześnie informuję, że sprawozdanie z tego wydarzenia znajduje się na stronie internetowej PKN w zakładce – Edukacja. Zapraszamy do zapoznania się z nim.

Jeszcze raz w imieniu własnym i współorganizatora – ŁCDNiKP serdecznie dziękuję za poświęcony czas i za okazaną życzliwość. A przede wszystkim za wsparcie własną ekspercką wiedzą naszego przedsięwzięcia a tym samym włączenie się w proces promowania edukacji normalizacyjnej.

Z wyrazami szacunku

PREZES
Polskiego Komitetu Normalizacyjnego
Tomasz Schweitzer
dr inż. Tomasz Schweitzer

Tematyka ochrony danych osobowych nie po raz pierwszy poruszana jest przez naszych członków i znajduje swoje miejsce w tematyce każdego Forum Monitoringu Polskiego organizowanego przez stowarzyszenie z racji naturalnego powiązania naszej branży z przetwarzaniem danych. Najprostszy system kontroli dostępu, w którym mamy do czynienia z bazą danych, pozwalających zidentyfikować jednoznacznie użytkownika systemu w świetle ustawy o ochronie danych osobowych stanowi zbiór danych osobowych podlegających ochronie.

Nie trzeba jednak szukać przykładów jak powyżej by mówić o obowiązku ochrony danych osobowych. Na co dzień działający na rynku jako przedsiębiorcy nie zawsze uświadamiamy sobie, że dane kadrowe zatrudnionych przez nas pracowników to dane, które stanowią zbiory danych osobowych w świetle ustawy o ochronie danych osobowych i jako takie podlegają ochronie. W przypadku pracowników – zbiór danych nie podlega obowiązkowi rejestracji w GODO. Należy jednak pamiętać o tym, że nawet jeśli zbiór danych osobowych nie podlega rejestracji, nie zwalnia nas to, jako Administratora Danych Osobowych (zwanego dalej ADO), z ich ochrony i przestrzegania zapisów Ustawy.

Cykl artykułów jakie chcemy naszym członkom zaproponować, począwszy od aktualnego numeru Biuletynu, ma na celu usystematyzowanie informacji na temat aktualnej nowelizacji Ustawy o ochronie danych osobowych i pomocy przy wprowadzeniu zmian do Państwa przedsiębiorstw.

Od 1 stycznia 2015 r. obowiązuje nowelizacja Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2014 poz. 1182 zwaną dalej u.o.d.o.). Zmiany w ustawie są min. Konsekwencją zapisów zawartych w Ustawie z dnia 7 listopada 2014 r. o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej (Dz. U. z 2014 poz. 1662) oraz przygotowaniem ADO do unormowań prawnych zapowiadanych w projekcie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnym przepływem takich danych.

Zasadnicze zmiany wynikające z ustawy, dotyczą przede wszystkim funkcjonowania Administratora Bezpieczeństwa Informacji (zwanego dalej ABI) oraz zmian w wysokości kar za nieprzestrzeganie zapisów ustawy.

Administrator Danych Osobowych

Administrator Danych Osobowych, zgodnie zapisem np. 7 ust. 4 u.o.d.o., jest to organ, jednostka organizacyjna, podmiot lub osoba, o których mowa w np. 3 u.o.d.o., decydująca o celach i środkach przetwarzania danych osobowych. W praktyce oznacza to, że **Administratorem Danych Osobowych jest każda osoba fizyczna, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi, które przetwarzają dane osobowe w związku z działalnością zarobkową, zawodową lub dla realizacji celów statutowych** oraz mają siedzibę albo miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, albo w państwie trzecim, o ile przetwarzają dane osobowe przy wykorzystaniu środków technicznych znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Administrator Bezpieczeństwa Informacji

Pozycja ABI została już wyznaczona przepisami aktualnie obowiązującej Dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24.10.1995r. w sprawie ochrony osób

fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (np. 18 ust. 2) i nie jest niczym nowym w u.o.d.o.

Aktualnie, zgodnie z np. 36a ust. 1 u.o.d.o. **powołanie ABI jest uprawnieniem, a nie obowiązkiem ADO**. W przypadku gdy ADO nie zdecyduje o powołaniu ABI sam wykonuje jego zadania (np. 36b u.o.d.o.), z wyłączeniem obowiązku sporządzania sprawozdania i obowiązku prowadzenia wewnętrznego rejestru zbiorów danych przetwarzanych przez ADO. W konsekwencji oznacza to, że **w przypadku zbiorów danych nie zawierających danych wrażliwych jest utrzymany obowiązek ich zgłoszenia do rejestru GODO przed rozpoczęciem ich przetwarzania**. Jeśli zostanie powołany ABI to zgodnie z np. 36a ust.2 pkt2 u.o.d.o. jawny rejestr takich zbiorów danych musi wówczas prowadzić ABI.

Zadania ABI

Głównym zadaniem ABI jest **zapewnienie przestrzegania przepisów o ochronie danych osobowych** (zgodnie z np. 36a ust. 2 u.o.d.o.), w szczególności przez:

- sprawdzanie zgodności przetwarzania danych osobowych z przepisami o ochronie danych osobowych oraz opracowanie w tym zakresie sprawozdania dla administratora danych,
- nadzorowanie opracowania i aktualizowania dokumentacji, o której mowa w np. 36 ust. 2, oraz przestrzegania zasad w niej określonych,
- zapewnianie zapoznania osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych z przepisami o ochronie danych osobowych;

Dodatkowym zadaniem ABI jest **prowadzenie rejestru zbiorów danych przetwarzanych przez administratora danych**, z wyjątkiem zbiorów, o których mowa w np. 43 ust. 1 u.o.d.o., zawierającego nazwę zbioru oraz informacje, o których mowa w np. 41 ust. 1 pkt 2-4a i 7 u.o.d.o.

Oczywiście ADO może powierzyć ABI również inne obowiązki niż wymienione powyżej, jeżeli nie naruszy to prawidłowego wykonywania powyższych zadań (np. 36a ust. 4 u.o.d.o.). W praktyce często oznacza to, że do obowiązków ABI należy nie tylko nadzorowanie opracowania dokumentacji, ale jej opracowanie, wydawanie upoważnień do przetwarzania danych osobowych oraz inne czynności mające na celu zapewnienie przestrzegania przepisów o ochronie danych osobowych. **Praktyka pokazuje, że zakres obowiązków ABI innych niż te, o których mowa w u.o.d.o. ADO zawiera w dokumencie powołującym ABI lub w Polityce Bezpieczeństwa Informacji**. Należy pamiętać, że Polityka Bezpieczeństwa Informacji jest obok Instrukcji Zarządzania Systemem Informatycznym składnikiem dokumentacji, o którym mowa w np. 36 ust. 2. Szczegółowe wytyczne dotyczące dokumentacji zawarte są w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. z 2004 nr 100 poz. 1024).

Wymagania wobec kandydatów na ABI

Zgodnie z np.36a ust. 5 u.o.d.o funkcję ABI może pełnić osoba, która:

- ma pełną zdolność do czynności prawnych oraz korzysta z pełni praw publicznych;
- posiada odpowiednią wiedzę w zakresie ochrony danych osobowych;**
- nie była karana za umyślne przestępstwo.

Przesłanka mówiąca o posiadaniu przez kandydata na ABI odpowiedniej wiedzy w zakresie ochrony danych osobowych oceniana jest przez samego ADO. [Zapisy u.o.d.o. nie wprowadzają wymogów związanych z wykształceniem, wymaganymi certyfikatami, czy ukończonymi szkoleniami przez kandydata na ABI.](#) ADO działając w dobrze pojętym własnym interesie powinien powołać osobę posiadającą faktyczną wiedzę z zakresu ochrony danych osobowych, wykazującą się znajomością u.o.d.o., aktów wykonawczych i orzecznictwa w tym zakresie. Na rynku aktualnie dostępnych jest w całej Polsce wiele szkoleń dla kandydatów na ABI na wysokim poziomie merytorycznym prowadzonych przez praktyków. Szczególnie warto zwrócić uwagę na szkolenia trwające dłużej niż 2 dni i oferujące w zakresie tematycznym warsztaty praktyczne tworzenia dokumentacji, czy zgłaszania zbiorów danych.

Ustawa nie określa również sposobu zatrudnienia ABI. Nie ma znaczenia rodzaj zawartej umowy (umowa o pracę, czy też umowa cywilno-prawna), jednym warunkiem jest to by ABI był osobą fizyczną. Rozważenie zatrudnienia do prowadzenia usługi ABI podmiotu zewnętrznego w ramach outsourcingu jest dopuszczalne i praktykowane, a w umowach jednoznacznie wskazywana jest osoba skierowana do wykonywania zadań ABI. Zapisy dotyczące zlecenia usług pełnienia obowiązków ABI wprowadzane są do Polityki Bezpieczeństwa Informacji.

Zgłoszenie ABI do rejestru GIODO

Jeżeli ADO skorzysta z przysługującego mu uprawnienia i powoła ABI zgodnie z np. 46b ust.1 u.o.d.o., ma 30 dni od dnia powołania ABI na zgłoszenie go do rejestracji GIODO. Jeżeli w przedsiębiorstwie przed 1 stycznia 2015 r. był wyznaczony ABI i ADO nadal chce, by pełnił on tę funkcję musi spełniać wszystkie warunki zawarte w np. 36a ust. 5,7 i 8 u.o.d.o.

[ABI wyznaczony przed dniem 1 stycznia 2015 r. powinien zostać zgłoszony do rejestru GIODO do dnia 30 czerwca 2015 r.](#)

Jeżeli ADO zaniecha zgłoszenia dotychczasowego ABI do rejestracji po 30 czerwca 2015r. przestaje on pełnić tę funkcję, a zadania ABI, o których mowa w powyższym artykule zobowiązany jest wykonywać ADO.

Tak jak zgłoszenie ABI do rejestracji GIODO również w ciągu 30 dni od odwołania ABI należy ten fakt zgłosić. [Zgłoszenie powołania i odwołania ABI należy dokonać przy użyciu wzorów powołania i odwołania administratora bezpieczeństwa informacji,](#) które stanowią załączniki do rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 10 grudnia 2014 r. w sprawie wzorów zgłoszeń powołania i odwołania administratora bezpieczeństwa informacji (Dz. U. z 2014 poz. 1934). Wzór zgłoszenia powołania może być także wykorzystywany do zgłoszenia zmian w tym rejestrze.

Zbiory Danych Osobowych

W rozumieniu np. 6 ust. 1 u.o.d.o. [za dane osobowe uważa się wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej.](#)

Osobą możliwą do zidentyfikowania jest osoba (np. 6 ust. 2), której tożsamość można określić bezpośrednio lub pośrednio, w szczególności przez powołanie się na numer identyfikacyjny albo jeden lub kilka specyficznych czynników określających jej cechy fizyczne, fizjologiczne, umysłowe, ekonomiczne, kulturowe lub społeczne.

Informacji nie uważa się za umożliwiającą określenie

tożsamości osoby, jeżeli wymagałoby to nadmiernych kosztów, czasu lub działań (np.6 ust. 3).

Do danych osobowych należą tylko i wyłącznie informacje o osobach fizycznych żyjących.

Od 2012 r. dane osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą uznane zostały za dane osobowe.

Nowelizacja u.o.d.o. [utrzymała obowiązek zgłoszenia do rejestracji GIODO zbiorów danych zawierających dane podlegające szczególnej ochronie \(tzw. Dane wrażliwe\)](#) należących do kategorii wymienionych w np. 27 ust. 1 u.o.d.o. przed rozpoczęciem ich przetwarzania bez względu na to w jakiej formie te dane są przetwarzane (forma w postaci kartotek papierowych również podlega zgłoszeniu). [W przypadku pozostałych zbiorów nie ma konieczności zgłaszania ich do rejestracji, jeśli ADO powołał i zgłosił ABI do GIODO.](#) Wtedy to ABI prowadzi jawny rejestr zbiorów danych przetwarzanych w przedsiębiorstwie, z wyjątkiem zbiorów danych wyłączonych dotychczas z obowiązku zgłoszenia do GIODO ujętych w np. 43 ust. 1 u.o.d.o. Tym samym ABI Powinien ująć w swoim rejestrze również zbiory zgłoszone do GIODO przed 1 stycznia 2015 r. (w tym zbiory zawierające dane wrażliwe).

Kary za nieprzestrzeganie zapisów ustawy

Zapisy u.o.d.o. przewidują kary nawet do 3 lat pozbawienia wolności za nieuprawnione przetwarzanie danych wrażliwych. Za udostępnienie danych osobowych osobom nieupoważnionym może grozić kara do 2 lat pozbawienia wolności.

Podsumowanie

Bez względu na to, czy posiadamy ABI zgłoszonego do GIODO czy nie, nawet jeśli przetwarzane przez nas dane osobowe nie podlegają zgłoszeniu do GIODO, zawsze należy pamiętać o tym by osoba fizyczna, której dane przetwarzamy wyraziła na to zgodę. Zgoda musi zawierać informację o podstawie prawnej, Administratorze Danych Osobowych oraz dokładne określenie celu przetwarzania danych osobowych. Jeżeli zbierane dane osobowe w formularzach będą przetwarzane w kilku celach na formularzu muszą znaleźć się oddzielne pozycje zgody z określeniem celu. Należy również pamiętać o tym, że na przetwarzanie danych w postaci zdjęć np. na identyfikatorach również musi być wyrażona zgoda przez osobę, która znajdzie się na zdjęciu na publikację jej wizerunku.

Przy okazji Ustawy o ochronie danych osobowych często powraca również temat monitoringu w miejscu pracy. Monitoring wizyjny, telefonów, poczty, czy GPS pojazdów służbowych jest traktowany jako niezbędny i związany z zatrudnieniem. Powinien być ujęty w regulaminach pracy i Polityce Bezpieczeństwa Informacji. Zbiory Przeczynujące dane z monitoringu nie podlegają zgłoszeniu do GIODO. Na pracodawcy spoczywa obowiązek informacyjny wobec pracowników o monitoringu.

Wszyscy pracownicy przedsiębiorstwa przetwarzający zbiory danych muszą posiadać upoważnienie imienne określające konkretny zbiór lub zbiory danych, do których przetwarzania mają uprawnienia. Forma upoważnienia nie ma znaczenia. Upoważnienie może być w postaci elektronicznej (np. korespondencja e-mail). Wszystkie osoby, które posiadają upoważnienia do przetwarzania danych osobowych muszą znaleźć się w rejestrze osób upoważnionych, który również może być prowadzony w formie elektronicznej.

Zapraszam do zapoznania się z materiałami dodatkowymi na stronach naszego stowarzyszenia w zakładce Dane Osobowe oraz w zakładce Prawo. Znajdziecie tam Państwo wiele dodatkowych informacji na poruszony w artykule temat, m. in. odnośniki do treści przytoczanej ustawy, rozporządzeń, przykładowe.

Ustawa o ochronie danych osobowych w praktyce Część I zmiany w Ustawie

Tematyka ochrony danych osobowych nie po raz pierwszy poruszana jest przez naszych członków i znajduje swoje miejsce w tematyce każdego Forum Monitoringu Polskiego organizowanego przez stowarzyszenie z racji naturalnego powiązania naszej branży z przetwarzaniem danych. Najprostszy system kontroli dostępu, w którym mamy do czynienia z bazą danych, pozwalających zidentyfikować jednoznacznie użytkownika systemu w świetle ustawy o ochronie danych osobowych stanowi zbiór danych osobowych podlegających ochronie.

Nie trzeba jednak szukać przykładów jak powyżej by mówić o obowiązku ochrony danych osobowych. Na co dzień działający na rynku jako przedsiębiorcy nie zawsze uświadamiamy sobie, że dane kadrowe zatrudnionych przez nas pracowników to dane, które stanowią zbiory danych osobowych w świetle ustawy o ochronie danych osobowych i jako takie podlegają ochronie. W przypadku pracowników – zbiór danych nie podlega obowiązkowi rejestracji w GIODO. Należy jednak pamiętać o tym, że nawet jeśli zbiór danych osobowych nie podlega rejestracji, nie zwalnia nas to, jako Administratora Danych Osobowych (zwanego dalej ADO), z ich ochrony i przestrzegania zapisów Ustawy.

Cykl artykułów jakie chcemy naszym członkom zaproponować, poczynawszy od aktualnego numeru Biuletynu, ma na celu usystematyzowanie informacji na temat aktualnej nowelizacji Ustawy o ochronie danych osobowych i pomoc przy wprowadzeniu zmian do Państwa przedsiębiorstw.

Od 1 stycznia 2015 r. obowiązuje nowelizacja Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2014 poz. 1182 zwaną dalej u.o.d.o.). Zmiany w ustawie są min. Konsekwencją zapisów zawartych w Ustawie z dnia 7 listopada 2014 r. o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej (Dz. U. z 2014 poz. 1662) oraz przygotowaniem ADO do unormowań prawnych zapowiadanych w projekcie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnym przepływem takich danych.

Zasadnicze zmiany wynikające z ustawy, dotyczą przede wszystkim funkcjonowania Administratora Bezpieczeństwa Informacji (zwanego dalej ABI) oraz zmian w wysokości kar za nieprzestrzeganie zapisów ustawy.

Administrator Danych Osobowych

Administrator Danych Osobowych, zgodnie zapisem np. 7 ust. 4 u.o.d.o., jest to organ, jednostka organizacyjna, podmiot lub osoba, o których mowa w np. 3 u.o.d.o., decydująca o celach i środkach przetwarzania danych osobowych. W praktyce oznacza to, że **Administratorem Danych Osobowych jest każda osoba fizyczna, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi, które przetwarzają dane osobowe w związku z działalnością zarobkową, zawodową lub dla realizacji celów statutowych** oraz mają siedzibę albo miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, albo w państwie trzecim, o ile przetwarzają dane osobowe przy wykorzystaniu środków technicznych znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Administrator Bezpieczeństwa Informacji

Pozycja ABI została już wyznaczona przepisami aktualnie obowiązującej Dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24.10.1995r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (np. 18 ust. 2) i nie jest niczym nowym w u.o.d.o.

Aktualnie, zgodnie z np. 36a ust. 1 u.o.d.o., **powołanie ABI jest uprawnieniem, a nie obowiązkiem ADO**. W przypadku gdy ADO nie zdecyduje o powołaniu ABI sam wykonuje jego zadania (np. 36b u.o.d.o.), z wyłączeniem obowiązku sporządzania sprawozdania i obowiązku prowadzenia wewnętrznego rejestru zbiorów danych przetwarzanych przez ADO. W konsekwencji oznacza to, że **w przypadku zbiorów danych nie zawierających danych wrażliwych jest utrzymany obowiązek ich zgłoszenia do rejestru GIODO przed rozpoczęciem ich przetwarzania**. Jeśli zostanie powołany ABI to zgodnie z np. 36a ust.2 pkt2 u.o.d.o. jawny rejestr takich zbiorów danych musi wówczas prowadzić ABI.

Zadania ABI

Głównym zadaniem ABI jest **zapewnienie przestrzegania przepisów o ochronie danych osobowych** (zgodnie z np. 36a ust. 2 u.o.d.o), w szczególności przez:

- d) sprawdzanie zgodności przetwarzania danych osobowych z przepisami o ochronie danych osobowych oraz opracowanie w tym zakresie sprawozdania dla administratora danych,
- e) nadzorowanie opracowania i aktualizowania dokumentacji, o której mowa w np. 36 ust. 2, oraz przestrzegania zasad w niej określonych,
- f) zapewnianie zapoznania osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych z przepisami o ochronie danych osobowych;

Dodatkowym zadaniem ABI jest **prowadzenie rejestru zbiorów danych przetwarzanych przez administratora danych**, z wyjątkiem zbiorów, o których mowa w np. 43 ust. 1 u.o.d.o., zawierającego nazwę zbioru oraz informacje, o których mowa w np. 41 ust. 1 pkt 2-4a i 7 u.o.d.o.

Oczywiście ADO może powierzyć ABI również inne obowiązki niż wymienione powyżej, jeżeli nie naruszy to prawidłowego wykonywania powyższych zadań (np. 36a ust. 4 u.o.d.o.). W praktyce często oznacza to, że do obowiązków ABI należy nie tylko nadzorowanie opracowania dokumentacji, ale jej opracowanie, wydawanie upoważnień do przetwarzania danych osobowych oraz inne czynności mające na celu zapewnienie przestrzegania przepisów o ochronie danych osobowych. **Praktyka pokazuje, że zakres obowiązków ABI innych niż te, o których mowa w u.o.d.o. ADO zawiera w dokumencie powołującym ABI lub w Polityce Bezpieczeństwa Informacji**. Należy pamiętać, że Polityka Bezpieczeństwa Informacji jest obok Instrukcji Zarządzania Systemem Informatycznym składnikiem dokumentacji, o którym mowa w np. 36 ust. 2. Szczegółowe wytyczne dotyczące dokumentacji zawarte są w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. z 2004 nr 100 poz. 1024).

Wymagania wobec kandydatów na ABI

Zgodnie z np.36a ust. 5 u.o.d.o funkcję ABI może pełnić osoba, która:

- d) ma pełną zdolność do czynności prawnych oraz korzysta z pełni praw publicznych;
- e) **posiada odpowiednią wiedzę w zakresie ochrony danych osobowych;**
- f) nie była karana za umyślne przestępstwo.

Przesłanka mówiąca o posiadaniu przez kandydata na ABI odpowiedniej wiedzy w zakresie ochrony danych osobowych oceniana jest przez samego ADO. **Zapisy u.o.d.o. nie wprowadzają wymogów związanych z wykształceniem, wymaganymi certyfikatami, czy ukończonymi szkoleniami przez kandydata na ABI.** ADO działając w dobrze pojętym własnym interesie powinien powołać osobę posiadającą faktyczną wiedzę z zakresu ochrony danych osobowych, wykazującą się znajomością u.o.d.o., aktów wykonawczych i orzecznictwa w tym zakresie. Na rynku aktualnie dostępnym jest w całej Polsce wiele szkoleń dla kandydatów na ABI na wysokim poziomie merytorycznym prowadzonych przez praktyków. Szczególnie warto zwrócić uwagę na szkolenia trwające dłużej niż 2 dni i oferujące w zakresie tematycznym warsztaty praktyczne tworzenia dokumentacji, czy zgłaszania zbiorów danych.

Ustawa nie określa również sposobu zatrudnienia ABI. Nie ma znaczenia rodzaj zawartej umowy (umowa o pracę, czy też umowa cywilno-prawna), jednym warunkiem jest to by ABI był osobą fizyczną. Rozważenie zatrudnienia do prowadzenia usługi ABI podmiotu zewnętrznego w ramach outsourcingu jest dopuszczalne i praktykowane, a w umowach jednoznacznie wskazywana jest osoba skierowana do wykonywania zadań ABI. Zapisy dotyczące zlecenia usług pełnienia obowiązków ABI wprowadzane są do Polityki Bezpieczeństwa Informacji.

Zgłoszenie ABI do rejestru GIODO

Jeżeli ADO skorzysta z przysługującego mu uprawnienia i powoła ABI zgodnie z np. 46b ust.1 u.o.d.o., ma 30 dni od dnia powołania ABI na zgłoszenie go do rejestracji GIODO. Jeżeli w przedsiębiorstwie przed 1 stycznia 2015 r. był wyznaczony ABI i ADO nadal chce, by pełnił on tę funkcję musi spełniać wszystkie warunki zawarte w np. 36a ust. 5,7 i 8 u.o.d.o.

ABI wyznaczony przed dniem 1 stycznia 2015 r. powinien zostać zgłoszony do rejestru GIODO do dnia 30 czerwca 2015 r.

Jeżeli ADO zaniecha zgłoszenia dotychczasowego ABI do rejestracji po 30 czerwca 2015r. przestaje on pełnić tę funkcję, a zadania ABI, o których mowa w powyższym artykule zobowiązany jest wykonywać ADO.

Tak jak zgłoszenie ABI do rejestracji GIODO również w ciągu 30 dni od odwołania ABI należy ten fakt zgłosić. **Zgłoszenie powołania i odwołania ABI należy dokonać przy użyciu wzorów powołania i odwołania administratora bezpieczeństwa informacji,** które stanowią załączniki do rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 10 grudnia 2014 r. w sprawie wzorów zgłoszeń powołania i odwołania administratora bezpieczeństwa informacji (Dz. U. z 2014 poz. 1934). Wzór zgłoszenia powołania może być także wykorzystywany do zgłoszenia zmian w tym rejestrze.

Zbiory Danych Osobowych

W rozumieniu np. 6 ust. 1 u.o.d.o. **za dane osobowe uważa się wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej.**

Osobą możliwą do zidentyfikowania jest osoba (np. 6 ust. 2), której tożsamość można określić bezpośrednio lub

pośrednio, w szczególności przez powołanie się na numer identyfikacyjny albo jeden lub kilka specyficznych czynników określających jej cechy fizyczne, fizjologiczne, umysłowe, ekonomiczne, kulturowe lub społeczne.

Informacji nie uważa się za umożliwiającą określenie tożsamości osoby, jeżeli wymagałoby to nadmiernych kosztów, czasu lub działań (np.6 ust. 3).

Do danych osobowych należą tylko i wyłącznie informacje o osobach fizycznych żyjących.

Od 2012 r. dane osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą uznane zostały za dane osobowe.

Nowelizacja u.o.d.o. **utrzymała obowiązek zgłoszenia do rejestracji GIODO zbiorów danych zawierających dane podlegające szczególnej ochronie (tzw. Dane wrażliwe)** należących do kategorii wymienionych w np. 27 ust. 1 u.o.d.o. przed rozpoczęciem ich przetwarzania bez względu na to w jakiej formie te dane są przetwarzane (forma w postaci kartotek papierowych również podlega zgłoszeniu). **W przypadku pozostałych zbiorów nie ma konieczności zgłaszania ich do rejestracji, jeśli ADO powołał i zgłosił ABI do GIODO.** Wtedy to ABI prowadzi jawny rejestr zbiorów danych przetwarzanych w przedsiębiorstwie, z wyjątkiem zbiorów danych wyłączonych dotychczas z obowiązku zgłoszenia do GIODO ujętych w np. 43 ust. 1 u.o.d.o. Tym samym ABI Powinien ująć w swoim rejestrze również zbiory zgłoszone do GIODO przed 1 stycznia 2015 r. (w tym zbiory zawierające dane wrażliwe).

Kary za nieprzestrzeganie zapisów ustawy

Zapisy u.o.d.o. przewidują kary nawet do 3 lat pozbawienia wolności za nieuprawnione przetwarzanie danych wrażliwych. Za udostępnienie danych osobowych osobom nieupoważnionym może grozić kara do 2 lat pozbawienia wolności.

Podsumowanie

Bez względu na to, czy posiadamy ABI zgłoszonego do GIODO czy nie, nawet jeśli przetwarzane przez nas dane osobowe nie podlegają zgłoszeniu do GIODO, zawsze należy pamiętać o tym by osoba fizyczna, której dane przetwarzamy wyraziła na to zgodę. Zgoda musi zawierać informację o podstawie prawnej, Administratorze Danych Osobowych oraz dokładne określenie celu przetwarzania danych osobowych. Jeżeli zbierane dane osobowe w formularzach będą przetwarzane w kilku celach na formularzu muszą znaleźć się oddzielne pozycje zgody z określeniem celu. Należy również pamiętać o tym, że na przetwarzanie danych w postaci zdjęć np. na identyfikatorach również musi być wyrażona zgoda przez osobę, która znajdzie się na zdjęciu na publikację jej wizerunku.

Przy okazji Ustawy o ochronie danych osobowych często powraca również temat monitoringu w miejscu pracy. Monitoring wizyjny, telefonów, poczty, czy GPS pojazdów służbowych jest traktowany jako niezbędny i związany z zatrudnieniem. Powinien być ujęty w regulaminach pracy i Polityce Bezpieczeństwa Informacji. Zbiory przechowujące dane z monitoringu nie podlegają zgłoszeniu do GIODO. Na pracodawcy spoczywa obowiązek informacyjny wobec pracowników o monitoringu.

Wszyscy pracownicy przedsiębiorstwa przetwarzający zbiory danych muszą posiadać upoważnienie imienne określające konkretny zbiór lub zbiory danych, do których przetwarzania mają uprawnienia. Forma upoważnienia nie ma znaczenia. Upoważnienie może być w postaci elektronicznej (np. korespondencja e-mail). Wszystkie

osoby, które posiadają upoważnienia do przetwarzania danych osobowych muszą znaleźć się w rejestrze osób upoważnionych, który również może być prowadzony w formie elektronicznej.

Zapraszam do zapoznania się z materiałami dodatkowymi na stronach naszego stowarzyszenia w zakładce Dane Osobowe oraz w zakładce Prawo. Znajdziecie tam Państwo wiele dodatkowych informacji na poruszony w artykule temat, m. in. odnośniki do treści przytoczanej ustawy, rozporządzeń, przykładowe.

- **Marzena Niebojewska**
Członek Zarządu „POLALARM”
marzena.niebojewska@gmail.com

Nowe myślenie o ryzyku – „RISK BASED THINKING”

1. Kilka słów tytułem wprowadzenia

W ostatnim okresie pojawiło się szereg nowych zaleceń co do sposobu oceny ryzyka/ryzyk² oraz metod postępowania z nim/nimi, szczególnie w obszarach bezpieczeństwa informacyjnego. Nowym elementem jest tutaj wprowadzona reguła, w myśl której właściciel zasobu informacyjnego jest właścicielem wszystkich występujących ryzyk związanych z tym zasobem.

Pojęcie „*RISK BASED THINKING*” czyli ‘*myślenie oparte na ryzyku*’ pojawiło się w literaturze poświęconej normom jakościowym w połowie minionego roku, jako element kolejnej nowelizacji treści normy ISO 9001:2008 (DIS 9001).

Zasadność takiego podejścia jest oczywista:

- Myślenie oparte na ocenie ryzyka jest czymś, co wszyscy robimy automatycznie i często podświadomie (dążenie aby uzyskać najlepszy wynik)
- Pojęcie ryzyka zawsze było ukryte w ISO 9001 – proponowana zmiana sprawia, że jest ono bardziej wyraźnie wbudowane do całego systemu zarządzania
- Myślenie oparte na ryzyku zapewnia że ryzyko jest brane pod uwagę od początku i uwzględniane w całości podejścia procesowego
- Myślenie oparte na ryzyku sprawia że działania zapobiegawcze stają się częścią działań planowania strategicznego
- Ryzyko jest często postrzegane tylko w sensie negatywnym, tymczasem myślenie oparte na ocenie ryzyka może równie dobrze przyczynić się do określenia szans. Nie wolno nam zaniedbać oceny pozytywnych aspektów ryzyka³ i jego uwzględnienia w procesie.

Wypada więc przyjrzeć się nieco bliżej temu zagadnieniu.

2. Ryzyko w normach/standardach

Działania objęte używanym powszechnie skrótem Myślo-

² ryzyko – pojęcie występujące w języku polskim tylko w liczbie pojedynczej, co znacząco utrudnia tłumaczenia tekstów anglojęzycznych – *risk/risks*

³ FERMA – „*Standard zarządzania ryzykiem*” s. 8-9; patrz: www.ferma.eu/app/uploads/2011/11/a-risk-management-standard-polish-version.pdf

wym jako „analiza ryzyka” dotyczą w rzeczywistości problemu ‘analizy zagrożeń i oceny ryzyka’, generalnie w rozumieniu kosztów ponoszonych przez daną firmę /organizację/korporację w przypadku ich materializacji.

Istnieje szereg norm i standardów międzynarodowych odnoszących się w swej treści do postępowania z ryzykiem:

BS 7799-2 ⇔ ISO 27001

Kwestia postępowania z ryzykiem („traktowania ryzyk”) pierwotnie pojawiła się, jako określona procedura, dnia 5 września 2000 roku w opublikowanej normie **BS 7799-2**. Towarzyszył jej zestaw 6 podręczników (PD 7799) dotyczących treści całości normy BS 7799 (cz. 1 – kodeksowa; cz. 2 – wymagania).

Definiowany wówczas tryb postępowania doczekał się kilku uzupełniających nowelizacji i aktualnie opisany jest na stronach 9-11, w normie **PN-ISO/IEC 27001:2014-12P** (pkt. 6.1-6.2), dla potrzeb wymagań Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji SZBI/ISMS (Information Security Management System).

ISO 27005

Problematyka oceny zagrożeń i analizy ryzyka dla bezpieczeństwa informacji została kompleksowo przedstawiona w normie ISO/IEC 27005:2008⁴ stanowiąc zarazem rozwinięcie zapisów terminologicznych (norma PN-ISO/IEC 27000:2014-11P) i wskazań kodeksowych (norma PN-ISO/IEC 27002:2014-12P).

ISO 31000

Wersja standardu opracowanego przez International Standard Organisation w 2009 roku to, jak dotąd, najmłodszy opracowany przez ISO dokument w tej dziedzinie. Jego głównym założeniem jest opracowanie jednolitego standardu zarządzania ryzykiem, który zastąpiłby wiele metodologii branżowych, bądź przeznaczonych do specyficznego użytkowania. Jego istotną cechą jest uniwersalność i zwrócenie uwagi na udział kierownictwa w zarządzaniu ryzykiem. Standardy ISO, które również obejmują tę tematykę to:

- ISO Guide 73:2009, *Risk management – Vocabulary*. Uzupełnia ISO 31000 o kompletny słownik z zakresu zarządzania ryzykiem.
- ISO/IEC 31010:2009, *Risk management – Risk assessment techniques*. Ten dokument skupia się na ocenie ryzyka. Zawiera techniki i procesy dotyczące podejmowania decyzji w zarządzaniu ryzykiem⁵.

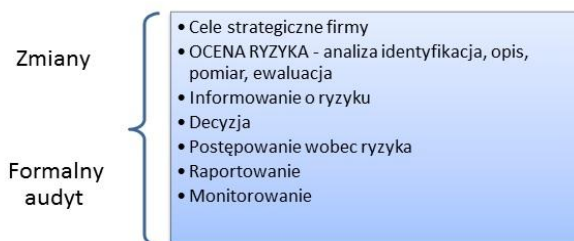
FERMA

Standard Zarządzania Ryzykiem FERMA (Federation of European Risk Management Associations) powstał w 2003 roku w wyniku prac rozbudowanego zespołu, w którego skład weszli przedstawiciele największych brytyjskich organizacji z branży: Instytutu Zarządzania Ryzykiem (The Institute of Risk Management – IRM), Stowarzyszenia Menedżerów Ubezpieczeniowych i Zarządzających Ryzykiem (The Association of Insurance and Risk Managers – AIRMIC) oraz Krajowego Forum na rzecz Zarządzania

⁴ PN-ISO/IEC 27005:2010 *Technika informatyczna. Techniki bezpieczeństwa. Zarządzanie ryzykiem w bezpieczeństwie informacji*.

⁵ patrz: www.iso.org/iso/home/standards/iso31000.htm

Ryzykiem w Sektorze Publicznym – ALARM (ALARM The National Forum for Risk Management in the Public Sector). Dokument ten proponuje rozbudowany proces zarządzania ryzykiem, a także dostarcza szereg przykładowych narzędzi i scenariuszy działania.⁶

COSO II

COSO II (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) to rozbudowana wersja wprowadzonego w latach dziewięćdziesiątych standardu COSO I, który obejmował jedynie kontrolę wewnętrzną w przedsiębiorstwie. Wprowadzony w 2001 roku standard COSO II obejmuje całościowe zarządzanie ryzykiem. Podstawowym założeniem dokumentu jest połączenie czterech celów (strategicznych, operacyjnych, sprawozdawczości i zgodności z prawem) z komponentami i jednostkami organizacyjnymi i pokazanie zależności między nimi⁷.

Cele	Komponenty	Jednostki organizacyjne
<ul style="list-style-type: none"> • Strategiczne • Operacyjne • Sprawozdawczość • Zgodność z prawem 	<ul style="list-style-type: none"> • Środowisko wewnętrzne • Ustalanie celów • Identyfikacja zdarzeń • Ocena ryzyka • Reakcja na ryzyko • Działania kontrolne • Informowanie i komunikacja • Monitorowanie 	<ul style="list-style-type: none"> • Całość organizacji • Wydział • Jednostka biznesowa • Oddział

Należy zwrócić uwagę, że standard ten zawiera rozbudowany opis struktury biznesowej, natomiast stosunkowo niewiele miejsca poświęca analizie zagrożeń jako takich.

Inne standardy

Ponieważ zarządzanie ryzykiem dość szybko staje się normą w organizacjach, powstaje także wiele standardów ujednolicających tego typu działania. Poza dokumentami zajmującymi się ogólnymi kwestiami, tak jak te omówione powyżej, należy wspomnieć o standardach dedykowanych dla poszczególnych branż, państw, czy konkretnych działań. Często zdarza się także, że międzynarodowy standard wywodzi się z lokalnego środowiska i oparty jest na praktykach w nim funkcjonujących.

Z innych międzynarodowych standardów wymienić należy również:

⁶ patrz: www.ferma.eu/app/uploads/2011/11/a-risk-management-standard-polish-version.pdf

⁷ patrz: www.coso.org/documents/COSO_ERM_ExecutiveSummary_Polish.pdf, Zarządzanie ryzykiem korporacyjnym. Zintegrowana struktura ramowa, COSO 2002

- AS/NZS 4360:2004 Risk Management
- BS-6079-3:2000 Project management. Guide to the management of business related project risk
- CAN/CSA Q850 Risk Management: Guideline for Decision-Makers
- COSO II - ERM Enterprise Risk Management - Integrated Framework
- ISO 31000 Risk Management – Guidelines for principles and implementation of risk management
- JIS Q 2001:2001 Guidelines for development and implementation of a risk management system
- ONR 49000:2004 Risikomanagement für Organisationen und Systeme: Begriffe und Grundlagen⁸

3. Ryzyko a nowa edycja normy ISO/DIS 9001

Elementy zarządzania procesowego ujęte w standardzie zostały obecnie rozszerzone o oceny związane z ryzykiem, przy zachowaniu ogólnej struktury ramowej (tabela poniżej).

Struktura ramowa normy ISO 9001:2015 (DIS)	
1. Scope	1. Zakres
2. Normative references	2. Odniesienia normatywne
3. Terms and definitions	3. Pojęcia i definicje
4. Context of the organization	4. Kontekst organizacji
5. Leadership	5. Przywództwo
6. Planning	6. Planowanie
7. Support	7. Wsparcie
8. Operation	8. Działanie
9. Performance evaluation	9. Ocena osiągnięć
10. Improvement	10. Doskonalenie

Zmienione zostały niektóre definicje i elementy w dotychczasowej terminologii, wskazujące na rozszerzony obszar odniesień normatywnych, przykładowo:

w pkt. 4.1 *Zrozumienie organizacji i jej kontekstu* rozbudowano wymagania opisując to jako:

- *Organizacja powinna określić jej zewnętrzny i wewnętrzny kontekst, który jest odpowiedni do jej celów i wyznacza strategiczne kierunek i decyduje o zdolności do osiągnięcia oczekiwanych wyników systemu zarządzania*

w pkt. 4.4. *System zarządzania jakością i jego procesy* rozbudowano dotychczasowe jego wymagania dodatkowo nakazując:

• *Opisać kryteria, metody, pomiary i związane z nimi wskaźniki niezbędne dla zapewnienia efektywności działania i sterowania tymi procesami*

⁸ patrz: www.4pm.pl/upload/artykuly/InLab.pdf, Martin Daliga, Przegląd międzynarodowych standardów i metodyk zarządzania ryzykiem w przedsiębiorstwie, InProgress 2011, 14.07.2013

- Przypisać odpowiedzialności i uprawnienia dla tych procesów
- Określić ryzyka i szanse w nawiązaniu z wymaganiami 6.1
- Zaplanować oraz wdrożyć odpowiednie działania związane z ryzykami i szansami

w dziale. 6. Planowanie, w pkt.6.1. Działania dotyczące ryzyka i szans uzupełniono wymogi:

- projektując system, organizacja powinna rozważyć zagrożenie wymienione w p. 4.1 oraz wymagania zwarte w p. 4.2 a także **określić ryzyka i szanse** w odniesieniu do zidentyfikowanego kontekstu i zidentyfikowanych stron zainteresowanych i ich oczekiwań i potrzeb

Zmiany terminologiczne wprowadzone w znowelizowanej normie obrazuje poniższa tabela:

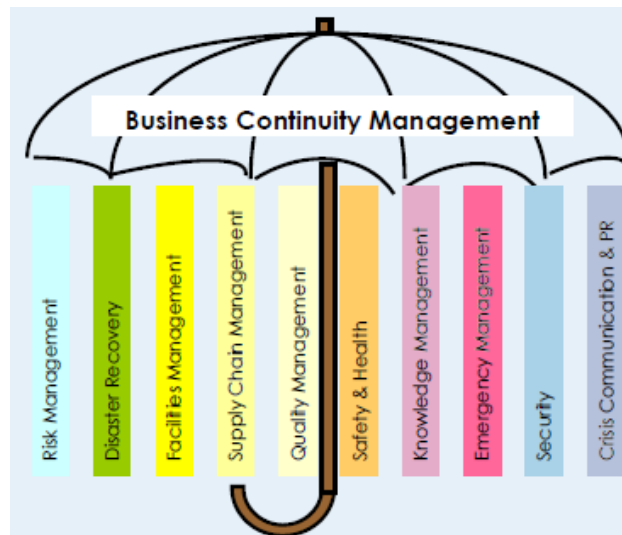
ISO 9001: 2008	ISO/DIS 9001
Produkt	Produkty i usługi
Dokumentacja, zapisy	Udokumentowane informacje
Środowisko pracy	Środowisko operacji i procesów
Kupowany produkt	Zewnętrznie dostarczane produkty i usługi
Dostawca	Usługodawca zewnętrzny
Działania zapobiegawcze	N/A
Wyłączenia	N/A

Ogólnie można powiedzieć, że wprowadzone korekty oznaczają zmiany:

- Dla organizacji
 - obecnie niewielkie, ale korzyści pojawiają się w przyszłości,
 - nowa forma i treść standardu zbliża go do oczekiwań i potrzeb biznesu,
 - nowa forma i treść standardu ma zapobiegać powierzchowności podejścia do wdrożenia, niskiej wartości audytu i dewaluacji certyfikacji.
- Dla certyfikacji, audytu i audytorów
 - potrzebę bardziej holistycznego podejścia w określaniu zakresu certyfikacji,
 - audytorzy muszą być zorientowani bardziej biznesowo i posiadać wiedzę o zarządzaniu ryzykiem w audytowanej organizacji,
 - wymaganie większych kompetencji audytorów w obszarze otoczenia systemowego audytowanego procesu.

4. W podsumowaniu

Działania prowadzone na rzecz projektowania oraz instalowania systemów technicznego zabezpieczenia osób i mienia były, są i będą obarczone mniejszym lub większym ryzykiem, wynikającym z domeny i atrybutów ich stosowania. Jeżeli chcemy zachować ciągłość swojego biznesu to bierzmy przykład z Brytyjczyków – popatrzmy co i jak oni chronią ...

- opracował: dr inż. Marek Blim

Bibliografia :

1. ISACA, *Norma audytu i zapewnienia SI 1202. Ocena ryzyka w planowaniu*, Ramowe zasady ITAF dla specjalistów, Warszawa 2014
2. Kleniewski A., „*Jak włączyć zarządzanie ryzykiem do systemu zarządzania jakością*”, materiały konferencji „Zarządzanie ryzykiem”, Pułtusk, 16-18.11.2014r
3. Staniec I., Zawila-Niedźwiecki J. (red.nauk.), *Zarządzanie ryzykiem operacyjnym*, Wydawnictwo C.H.Beck, Warszawa 2008
4. „*Zarządzanie ryzykiem korporacyjnym. Zintegrowana struktura ramowa*”, wyd. polskie COSO, Warszawa 2006

Udział Stowarzyszenia POLALARM w ankiecie dot. Projektu pn. „Badania nad rozwojem danych statystycznych dotyczących bezpieczeństwa europejskiego bazy technologicznej i przemysłowej”

W dniu 13.03.2015 r. Wiceprezes Zarządu POLALARM dr inż. Andrzej WÓJCIK, na zaproszenie przedstawiciela firmy Ecorys, spotkał się z ramienia Stowarzyszenia POLALARM z panią Aleksandrą Sętopek, która na zlecenie Komisji Europejskiej prowadzi projekt badawczy pn. „Badania nad rozwojem danych statystycznych dotyczących bezpieczeństwa europejskiego bazy technologicznej i przemysłowej (ang. *Study on the development of statistical data on the European security technological and industrial base*).

Głównym celem projektu jest stworzenie pełnego obrazu sektora bezpieczeństwa w Unii Europejskiej oraz lepsze zrozumienie silnych i słabych stron sektora bezpieczeństwa w państwach członkowskich.

W tym celu przeprowadzone zostały ankiety wśród przedsiębiorstw i organizacji działających w sektorze bezpieczeństwa cywilnego w Polsce (podobne badanie przeprowadzono również m.in. w Wielkiej Brytanii,

Hiszpanii, Francji, Niemczech, Włoszech). Badanie skupiało się przede wszystkim na ocenie podaży produktów i usług z zakresu bezpieczeństwa cywilnego, w tym zwłaszcza bezpieczeństwa cyfrowego, alarmowania o zagrożeniu pożarowym i ostrzegania o włamaniach.

Badania polegały na udzieleniu odpowiedzi na przygotowane pytania w kwestionariuszu dotyczącym sytuacji polskich firm z branży usług zabezpieczenia.

Pytania dotyczyły m.in. takich zagadnień jak:

- wielkość sektora bezpieczeństwa w Polsce pod względem zatrudnienia i obrotów
- dostawców produktów i usług na potrzeby sektora bezpieczeństwa i sektora obronności to te same przedsiębiorstwa
- komentarz do wyników badań, że produkty służące wykrywaniu, alarmowaniu oraz tłumieniu pożaru oraz produkty służące wykrywaniu i alarmowaniu o włamaniach stanowią największą część rynku innych produktów bezpieczeństwa w Polsce
- znaczenie konsultingu i doradztwa w zakresie bezpieczeństwa, ochrony osób i mienia, które stanowią największą część rynku innych usług bezpieczeństwa w Polsce.
- Problem przedsiębiorców w Polsce dotyczący niskiego poziomu eksportu produktów i usług za granicę
- wskazanie kluczowych liderów przemysłu bezpieczeństwa w Polsce
- wskazanie państw, które mogą być postrzegane, jako najwięksi konkurenci dla polskiego przemysłu bezpieczeństwa
- omówienie kluczowych czynników rozwoju sektora bezpieczeństwa w Polsce
- prezentacja kluczowych barier rozwoju sektora bezpieczeństwa w Polsce

Udzielone odpowiedzi bardzo usatysfakcjonowały prowadzącą badania Panią Aleksandrą Sętopek, która potwierdziła, że uzyskała nowe szersze spojrzenie na sytuację branży zabezpieczenia i jej rozwoju oraz sytuacji na tle innych krajów Europy.

- dr inż. Andrzej Wójcik

Ustawa o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej

Z dniem 1 stycznia 2015 r., weszła w życie ustawa dnia 27 listopada 2014 r. o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej (Dz.U. z 2014 r. poz. 1662.) Ustawa nowelizuje wiele aktów prawnych w tym **ustawę o ochronie danych osobowych**.

Ustawodawcy przyświecał cel jakim jest odciążenie przedsiębiorców od wielu obowiązków administracyjnych.

Administratorzy Bezpieczeństwa Informacji. ABI

Zgodnie z założeniami tej ustawy powołanie ABI jest dobrowolne lecz dla przedsiębiorców, którzy administrują danymi osobowymi ABI niesie ułatwienia administracyjne. Jego powołanie oznacza dla przedsiębiorcy zwolnienie z obowiązku rejestracji zbiorów danych. ABI może zostać osoba posiadająca odpowiednią wiedzę w zakresie ochrony danych osobowych zaś w strukturze organizacyjnej przedsiębiorcy ma podlegać wyłącznie kierownikowi jednostki organizacyjnej, w której pełni swoją funkcję. Takie

stosunkowo wysokie określenie statusu ABI jest, zgodnie z założeniami ustawy, niezbędne podczas kontroli zgodności z prawem przetwarzania danych osobowych. Kontrole te będzie mógł przeprowadzać właśnie ABI na zlecenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (GIODO).

Rejestracja i aktualizacja zbiorów danych osobowych

Zgłaszanie do GIODO zbiorów danych osobowych w celu zarejestrowania a później w celu ich aktualizacji stanowiło istotną dolegliwość zarówno dla przedsiębiorców przetwarzających dane osobowe jak i dla GIODO, który rejestrował i aktualizował te zbiory niezwykle długo. Wynikało to zapewne z wielości zgłoszeń rejestracyjnych i aktualizacyjnych jakie wpływały do GIODO. Stąd pomysł aby przedsiębiorcy, którzy powołają ABI, nie musieli rejestrować zbiorów danych osobowych a także ich później aktualizować. Jest to krok w dobrą stronę. Dzięki temu system ochrony danych osobowych będzie wydolniejszy i będzie dawał większe gwarancje ochrony danych. Ustawa zakłada, że firmy, które powołają administratora bezpieczeństwa informacji i zgłoszą ten fakt GIODO, który z kolei wpisze ABI do prowadzonego przez siebie rejestru, nie będą musiały zgłaszać swoich zbiorów do rejestracji. W konsekwencji z przedsiębiorców zostanie również zdjęty dotychczasowy obowiązek zgłaszania zmian dokonywanych w zbiorach danych. Z obowiązku rejestracji zostaną również wyłączone zbiory danych, które nie są przetwarzane z wykorzystaniem systemów informatycznych. Oba wyżej wspomniane ułatwienia nie dotyczą jednak zbiorów danych, w których przetwarzane są dane wrażliwe (np. dane o karalności, stanie zdrowia, nałogach).

Kierowanie danych osobowych za granicę

Europejski Obszar Gospodarczy (EOG) gwarantuje w ramach swobody przepływu osób, ułatwienia również w przekazywaniu danych osobowych. Dotyczy to w szczególności przedsiębiorców działających w strukturach jakim są międzynarodowe grupy kapitałowe. Eksport danych poza EOG obarczony jest jednak obowiązkami prawnymi. Dotychczas, kierowanie danych osobowych poza obszar EOG musiało się wiązać z długotrwałą procedurą przed GIODO, który musiał uprzednio wyrazić na to zgodę w formie decyzji administracyjnej. Zgodnie z nowymi założeniami, jeśli przedsiębiorca zastosuje zatwierdzone przez Komisję Europejską standardowe klauzule umowne albo zatwierdzone przez GIODO tzw. wiążące reguły korporacyjne (tzn. BCR) zgoda GIODO na transfer nie będzie konieczna. Ułatwi to i usprawni obrót danymi osobowymi w szczególności w dobie rozwiązań technologicznych zakładających umieszczanie danych osobowych w chmurach obliczeniowych (cloud computing).

*Marcin Siwek - Radca prawny
Kancelaria Radcy Prawnego
www.mmskancelaria.pl*

82,5 miliarda euro do wzięcia?

Przystąpienie Polski do UE stworzyło możliwości realizacji wielu zamierzeń i projektów w każdej niemal dziedzinie życia. Środki pomocowe przeznaczone są m.in. na wsparcie gospodarki, rozwój lokalnych wspólnot samorządowych, szeroko pojęte rolnictwo i obszary wiejskie, inwestycje drogowe i kolejowe. Fundusze przeznaczone są na dofinansowanie kultury, sztuki i nauki. Jednocześnie nie-

jednokrotnie do opinii publicznej docierają sygnały o niezadawalającym stopniu wykorzystania funduszy unijnych, o trudnościach w uzyskaniu wsparcia i o niewłaściwym ich wykorzystaniu. Na taki stan rzeczy składa się wiele czynników, począwszy od polityki informacyjnej, poprzez właściwe określenie potrzeb, aż po czynniki socjologiczne i psychologiczne związane z mentalnością jednostki i społeczeństwa.

Obecnie wchodzimy w nową perspektywę finansową przewidzianą na lata 2014 – 2020. W ramach Funduszy Europejskich na wspomniany wyżej przedział czasowy Polska ma otrzymać ponad 82 mld euro. Przed kilkoma dniami media obiegała informacja o tym, podana przez przedstawicieli Rządu. Przyjrzyjmy się bliżej jak wygląda obecny stan przygotowań do dystrybucji tej ogromnej kwoty i struktura zapewniająca sprawną (miejmy nadzieję) dystrybucję.

Do obsługi poszczególnych funduszy europejskich powstają programy, które określają najpilniejsze potrzeby i dziedziny życia wymagające wsparcia. Odnosząc się do osi czasowej przedziału lat 2014 – 2020, można stwierdzić, że znajdujemy się właśnie na etapie, kiedy większość programów pomocowych uzyskała akceptację Komisji Europejskiej i została zatwierdzona przez władze polskie. Obecnie trwa proces tworzenia przepisów krajowych, stanowiących podstawę realizacji zatwierdzonych programów.

Programy operacyjne

Zgodnie z informacjami publikowanymi przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, podział Funduszy Europejskich odbywać się będzie w oparciu o 6 programów operacyjnych o zasięgu ponadregionalnym (5 o zasięgu krajowym i jeden dla województw śląski i wschodni) oraz 16 regionalnych programów operacyjnych (RPO). Zgodnie z umową partnerstwa zawartą pomiędzy UE i Polską podział środków w ramach programów operacyjnych przedstawia się następująco:

1. Program Infrastruktura i Środowisko - 27,41 mld euro
2. Program Inteligentny Rozwój - 8,61 mld euro
3. Program Polska Cyfrowa - 2,17 mld euro
4. Program Wiedza Edukacja Rozwój - 4,69 mld euro
5. Program Polska Wschodnia - 2 mld euro
6. Pomoc Techniczna - 700,12 mln euro

Dodatkowo ponad 31 mld euro zostanie przeznaczonych do podziału w ramach regionalnych programów operacyjnych. Pozostałe około 8 mld euro, to kwota przeznaczona na rozwój rolnictwa i rybactwa/rybołówstwa.

Z wymienionych wyżej sześciu programów, Pomoc Techniczna to program przeznaczony na obsługę pozostałych pięciu i RPO. Są to przewidziane koszty realizacji programów pomocowych, tzn.: koszty obsługi urzędniczej, promocji programów itp. Oznacza to że dystrybucja 82 mld euro będzie kosztowała 700 mln euro. I tu dochodzimy do kolejnego niezwykle interesującego aspektu.

Dostępność środków europejskich.

W okresie finansowym 2007 – 2013 największy problem w dystrybucji środków stanowiła bariera informacyjna i biurokratyczna. Wielu przedsiębiorców szczególnie małych i średnich skorzystałoby z pomocy unijnej, gdyby dostęp do niej był łatwiejszy. Pozyskanie rzetelnych informacji stanowiło pierwszą i najczęściej ostatecznie zniechęcającą trudność. Państwo polskie nie przygotowało dostatecznej sieci informacyjnej, która udzielałaby

kompleksowych porad dla biznesu. Jednostki zajmujące się wdrażaniem jednego programu dysponowały informacjami jedynie z zakresu tego programu i nie umiały pokierować szukających wsparcia przedsiębiorców do właściwych drzwi. Ta sama sytuacja dotyczyła ludzi młodych, pragnących uruchomić własną działalność przy wsparciu środków unijnych. Ich przedsiębiorczość i kreatywność została w wielu przypadkach zahamowana przez brak wsparcia w pozyskaniu dofinansowania. Powstaje tu pytanie, czy pomoc techniczna spełniła swoje zadanie i czy środki na promocję i reklamę środków unijnych zostały właściwie spożytkowane? Na ocenę trzeba będzie poczekać do całkowitego zamknięcia programów z lat 2007 – 2013, ale już dziś można powiedzieć, że poziom informacyjny był niewystarczający.

Niestety w obecnym okresie programowania nic nie zapowiada poprawy tej sytuacji. Za taką tezę przemawia szereg argumentów. Bardzo podobnie wygląda lista instytucji wdrażających poszczególne programy i środki, w ramach których przydzielane będą dotacje. Podobna jest również przekrojowa struktura samych programów obejmująca swym zasięgiem szerokie spektrum dziedzin wsparcia. Ta właśnie zawartość przekrojowa programów zasługuje na bliższą analizę, gdyż ma również zasadniczy wpływ na ilość aplikujących o wsparcie podmiotów.

Bez wątplenia „motywy przewodnim” okresu programowania 2014 – 2020 jest innowacyjność. To na projekty związane z innowacyjnością i badaniami przeznaczonych będzie relatywnie najwięcej środków. I tu nasuwa się refleksja. Każdy, kto wnikliwie zapoznał się z poszczególnymi programami nie tylko wymienionymi wyżej, lecz także z tymi dotyczącymi obszarów wiejskich i nadmorskich, z łatwością stwierdzi, że w każdym programie innowacyjność odgrywa znaczącą rolę. Mamy do czynienia z innowacyjnością w rolnictwie, z innowacyjnością w budownictwie, w transporcie, informatyce, i w wielu innych dziedzinach. Co za tym idzie, każda z tych dziedzin (z małymi wyjątkami) stanowi zawartość każdego programu. Jednocześnie subtelne różnice np.: w określeniu beneficjenta, czy obszaru terytorialnego wsparcia, przesądzają o tym, który podmiot w jakim programie może liczyć na wsparcie. Różnice te zwane wśród twórców programów liniami demarkacyjnymi mają zapobiegać podwójnemu finansowaniu projektów (podwójne finansowanie projektów unijnych, to materiał na osobny artykuł). Linie demarkacyjne programów operacyjnych na lata 2014 – 2020 wyznaczają bardzo płynne i skomplikowane granice pomiędzy obszarami wsparcia. Przyjęta przez Polskę koncepcja tworzenia programów, poprzez przekrojowe finansowanie w każdym programie zbliżonych, bądź tych samych obszarów wsparcia prowadzi do dwóch zasadniczych dysfunkcji:

1. rosną koszty kontroli i badania, czy nie zaszło niedozwolone podwójne finansowanie;
2. potencjalni beneficjenci mają utrudniony dostęp do wsparcia, gdyż brak wyraźnych demarkacji utrudnia odnalezienie się przedsiębiorcy we właściwym obszarze, w którym jego działalność mogłaby otrzymać pomoc.

Uwagę na brak przejrzystych demarkacji pomiędzy programami zwrócił już Europejski Trybunał Obrachunkowy badając stan i sposób wdrożenia poszczególnych zakresów wsparcia. Trzeba wskazać, że zupełnie inaczej wyglądałaby sytuacja, gdyby programy tworzone były w podziale np. branżowym. Już sam zakres programu stanowiłby demarkację na tyle wyraźną, że zagrożenie

podwójnego finansowania nie wystąpiłoby, a przedsiębiorcy mieliby łatwiejszy dostęp do środków Pomocowych. Niestety w perspektywie finansowej 2014 – 2020 nic się nie zmieniło. Linie demarkacyjne są równie (o ile nie bardziej) skomplikowane, a budowa programów nie odbiega od tych z poprzedniej perspektywy. I to będzie w najbliższej przyszłości największa przeszkoda w pozyskiwaniu pieniędzy unijnych.

Natura nie lubi próżni. Tam gdzie przedsiębiorca, rolnik, rybak, a często także jednostka samorządu terytorialnego, czy osoba fizyczna nie daje sobie rady z pozyskaniem funduszy, pojawiają się podmioty wyspecjalizowane w tym zakresie. Choć poprzedni okres programowania wskazał, że istnieje zapotrzebowanie na tego typu działalność, wydaje się że dziś rynek nie został jeszcze nasycony tego typu jednostkami. Przy tym zaznaczyć należy, że jak w każdej branży, jakość oferowanych usług jest różnorodna. Jedno jest pewne. Ubiegając się o wsparcie unijne, mamy do czynienia z niezwykle skomplikowaną siecią przepisów prawnych zarówno krajowych, jak i unijnych. Umiejętność poruszania się w sferze tych przepisów, ich właściwa interpretacja i praktyczna wiedza dotycząca prawa w ogóle, stanowią mocną kartę przetargową w walce o pozyskanie wsparcia z UE.

Marcin Siwek - Radca prawny
Kancelaria Radcy Prawnego
www.mmskancelaria.pl

VII Europejski Kongres Gospodarczy (EEC – European Economic Congress)

Europejski Kongres Gospodarczy w Katowicach (20-22 kwietnia 2015) jest największą imprezą biznesową Europy Centralnej – to trzydniowy cykl debat i spotkań z udziałem sześciu tysięcy gości z Polski, Europy, świata. W blisko stu sesjach tematycznych uczestniczy co roku kilkuset panelistów, komisarze unijni, premierzy i przedstawiciele rządów państw europejskich, prezesi największych firm, naukowcy i praktycy, decydenci, mający realny wpływ na życie gospodarcze i społeczne.

Na Europejskim Kongresie Gospodarczym w Katowicach, w opiniotwórczym gronie, prowadzone są rozmowy o kwestiach najistotniejszych dla rozwoju Europy. Wydarzenia Kongresu relacjonuje co roku kilkuset dziennikarzy. Moderatorami sesji oraz debat są eksperci swoich branż i znani publicyści gospodarczy. Zaproszenie do udziału w panelu „Finansowanie innowacji” przyjął także Dyrektor KPK PB UE – dr inż. Zygmunt Krasieński.

U podstaw zakresu tematycznego Europejskiego Kongresu Gospodarczego w Katowicach leżą zawsze istotne, aktualne, często niełatwe tematy – w pełni adekwatne do zmieniającej się sytuacji politycznej w Europie i na świecie.

Wśród wiodących tematów i zagadnień siódmej edycji największej biznesowej konferencji w Europie Środkowej i Wschodniej znajdują się: dyskusja pod hasłem 300 miliardów dla nowej Europy – wielki program inwestycyjny Unii Europejskiej oraz debaty poświęcone roli państwa w gospodarce, innowacyjnej Europie, wyzwaniom globalnej gospodarki, nowym rynkom i nowym kierunkom. Nie zabraknie także wymiany poglądów i doświadczeń w obszarach dotyczących przemysłu i klimatu, a także odpowiedzialnego biznesu i młodych uczestników europejskiego rynku pracy.

Agenda Europejskiego Kongresu Gospodarczego 2015 obfituje w sesje tematyczne dedykowane poszczególnym sektorom gospodarki i życia publicznego jak: energia i surowce, infrastruktura, transport, technologie i człowiek, górnictwo i hutnictwo, rynek zdrowia, budownictwo i nieruchomości, inwestycje, polityka regionalna, zarządzanie, miasto, samorząd oraz przemysł czasu wolnego.

Globalne tematy na VII Europejskim Kongresie Gospodarczym w Katowicach przyjmą formę dyskusji i dedykowanych spotkań towarzyszących. Odbędą się m.in.: III Forum Współpracy Gospodarczej Afryka – Europa Centralna, IV Forum Gospodarcze Europa – Chiny, a także spotkania gospodarcze Polska-Japonia oraz doroczne Polsko-Czeskie Spotkanie Gospodarcze.

Więcej informacji o Europejskim Kongresie Gospodarczym – www.eecpoland.eu

Więcej informacji o organizatorze – Grupa PTWP – www.ptwp.pl

Zapraszamy również:

Wirtualne biuro prasowe: <http://media.eecpoland.eu/>

Europejski Kongres Gospodarczy w portalach społecznościowych: Facebook i LinkedIn.

- Zespół KPK PB UE

Zmiany podatkowe

Rok 2015 oraz zamknięcie 2014

- Zmiany podatkowe 2015

- Zamknięcie 2014 w KPiRk 2015 oraz

■ Do 31 grudnia 2014 roku członkowie rad nadzorczych z tytułu pełnionej funkcji podlegali jedynie obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu. Od 1 stycznia 2015 roku osoby te zostały też objęte obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalno-rentowym. Ubezpieczenie jest obowiązkowe niezależnie od tego, czy osoba posiada inny tytuł do ubezpieczenia. Członkowi rad nadzorczych nie podlegają natomiast ubezpieczeniu wypadkowemu ani chorobowemu.

■ Podstawę wymiaru składek stanowią otrzymane lub postawione od dyspozycji członka rady pieniądze, wartości pieniężne lub inne świadczenia nieodpłatne lub otrzymane w naturze. W szczególności do podstawy wlicza się nie tylko wynagrodzenie wypłacone w związku z pełnioną funkcją, ale również inne przysporzenia majątkowe jak np. zwrot kosztów przejazdu.

Zmiana w zakresie ubezpieczenia Zmiana w zakresie ubezpieczenia członków rad nadzorczych

■ Do 31 grudnia 2014 roku członkowie rad nadzorczych z tytułu pełnionej funkcji podlegali jedynie obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu. Od 1 stycznia 2015 roku osoby te zostały też objęte obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalno-rentowym. Ubezpieczenie jest obowiązkowe niezależnie od tego, czy osoba posiada inny tytuł do ubezpieczenia. Członkowi rad nadzorczych nie podlegają natomiast ubezpieczeniu wypadkowemu ani chorobowemu.

■ Podstawę wymiaru składek stanowią otrzymane lub postawione od dyspozycji członka rady pieniądze, wartości pieniężne lub inne świadczenia nieodpłatne lub otrzymane w naturze. W szczególności do podstawy wlicza się nie tylko wynagrodzenie wypłacone w związku z pełnioną funkcją, ale również inne przysporzenia majątkowe jak np. zwrot kosztów przejazdu.

Wprowadzenie kar za niezłożenie sprawozdania finansowego do urzędu skarbowego

■ Począwszy od 2015 roku wprowadzona została zmiana w Kodeksie Karnym Skarbowym dotycząca niedopełnienia obowiązku złożenia sprawozdania finansowego, opinii lub raportu biegłego rewidenta do urzędu skarbowego. Działanie takie będzie wykroczeniem skarbowym zagrożonym karą od 175 zł do 35.000 zł.

■ Terminy złożenia sprawozdania wraz z opinią i raportem biegłego rewidenta (obowiązek złożenia opinii i raportu dotyczy jednostek, które nie są zwolnione z obowiązku przeprowadzenia badania):

- *podatnicy CIT (podatnicy podatku dochodowego od osób prawnych) – w terminie 10 dni od zatwierdzenia sprawozdania. Spółki dodatkowo przekazują odpis uchwały zgromadzenia zatwierdzającej sprawozdanie finansowe. Na zatwierdzenie sprawozdania finansowego za rok 2014, podmioty mają czas do 30 czerwca 2015 roku.*
- *prowadzący księgi rachunkowe podatnicy PIT (podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych) – w terminie złożenia zeznania podatkowego za rok poprzedni, czyli do 30 kwietnia 2015 roku.*

Płaca minimalna – 2015

■ Od stycznia 2015 roku ulega zmianie płaca minimalna. Do końca 2014 roku płaca minimalna dla pracownika zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy wynosiła 1680 zł brutto, natomiast począwszy od 1 stycznia wyniesie ona 1750 zł brutto. Wzrost wynagrodzenia minimalnego oznacza, że koszt zatrudnienia pracownika za płacę minimalną będzie dla pracodawcy wyższy o ok. 85 zł miesięcznie w porównaniu z rokiem ubiegłym, a w efekcie o ponad 1 tysiąc złotych w skali roku.

■ Pracodawca nie musi podpisywać nowej umowy ani dawać podwyżki pracownikowi, który zarabia mniej niż najniższe wynagrodzenie. Może jednak to zrobić. Ma do wyboru dwie opcje: może zmienić pracownikowi warunki umowy o pracę równocześnie podwyższając pensję albo wypłacić wyrównanie do wysokości minimalnego wynagrodzenia.

Korzystanie przez pracowników z samochodów Służbowych

■ Począwszy od 2015 roku, ustawodawca wyznaczył przychodu z tytułu nieodpłatnych świadczeń powstałych w związku z wykorzystywaniem przez pracowników samochodów służbowych do celów prywatnych. Przychód zależy od pojemności silnika wykorzystywanego samochodu:

- *od 1600 cm³ miesięczny przychód pracownika wyniesie 250 zł*
- *powyżej 1600 cm³ miesięczny przychód pracownika wyniesie 400 zł.*

■ W przypadku korzystania z samochodu jedynie przez część miesiąca, wartość świadczenia będzie ustalana za każdy dzień wykorzystania samochodu do celów prywatnych w wysokości 1/30 wskazanych powyżej kwot za jeden dzień.

2015 – dni wolne od pracy przypadające w sobotę i odsetki ustawowe

Dni wolne od pracy przypadające w sobotę

- W 2015 r. dwa ustawowe święta przypadają w sobotę:

- 15 sierpnia - Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny,
- 26 grudnia - drugi dzień Bożego Narodzenia.

■ Z racji każdego z tych świąt wymiar czasu pracy zostaje obniżony o 8 godzin. Pracodawca, u którego soboty są dniami wolnymi z tytułu przeciętnie pięciodniowego tygodnia pracy, musi wyznaczyć inne dni wolne od pracy. Powinno to nastąpić w tych okresach rozliczeniowych, w których przypadają wymienione święta.

Niższe odsetki ustawowe

■ Od 23 grudnia 2014 r. stawka odsetek ustawowych wynosi 8%. Do 22 grudnia 2014 roku stawka ta wynosiła 13%.

Przedawnienie podatków

■ Zobowiązanie podatkowe przedawnia się zasadniczo po 5 latach, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku. W związku z powyższym 31 grudnia 2014 roku przedawniły się podatki, których termin płatności upłynął w 2009 roku. Urzędnikom nie wolno po upływie terminu przedawnienia wszczynać i prowadzić postępowania podatkowego mającego na celu określenie wysokości podatku.

■ Niemniej nie ulegają przedawnieniu zobowiązania, jeśli przed terminem ich przedawnienia wdrożono działania egzekucyjne lub wszczęto postępowanie karne skarbowe. Bieg terminu przedawnienia zostaje przerwany wskutek zastosowania każdego środka egzekucyjnego np. zajęcie mienia - rachunku bankowego. Przy czym podatnik musi być poinformowany o zajęciu majątku przed upływem terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego. Z kolei bieg terminu przedawnienia nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu, z dniem wszczęcia postępowania w sprawie o przestępstwo skarbowe lub wykroczenie skarbowe. Również w takim przypadku podatnik musi być poinformowany o sytuacji. Urzędnicy mogą poinformować o wydłużeniu terminu przedawnienia podatku nawet w ostatnim dniu upływu podstawowego 5-letniego terminu przedawnienia.

Cash back - świadczenia otrzymywane przez klientów banków w związku z prowadzeniem rachunku bankowego

■ Od 1 stycznia 2015 roku weszły w życie zmiany w zakresie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Począwszy do tego momentu świadczenia otrzymane przez klientów banków (spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych lub instytucji finansowych) w związku z promocjami oferowanymi przez te podmioty (np. tzw. cashback) będą opodatkowane 19% zryczałtowanym podatkiem dochodowym. Przychodu opodatkowanego w formie ryczałtu, klient instytucji finansowej nie uwzględni w swoim zeznaniu podatkowym.

Przychody z najmu opodatkowane przez jednego z małżonków

■ Małżonkowie, pomiędzy którymi istnieje wspólność majątkowa, uzyskujący przychody z tzw. prywatnego najmu wspólnego składnika majątku, mogą zdecydować o opodatkowaniu całości przychodu przez jednego z nich. Dotychczas taka metoda opodatkowania obowiązywała tylko przez dany rok podatkowy i w kolejnych latach podatnicy byli obowiązani do składania pisemnego oświadczenia o wyborze opodatkowania całości przychodu przez jednego z nich. Od 1 stycznia 2015 r. wybór zasady opodatkowania całości dochodu (przychodu) z najmu przez jednego z małżonków dotyczy również lat następnych,

chyba że w określonym terminie małżonkowie zawiadomią w formie pisemnej naczelnika urzędu skarbowego o rezygnacji z opodatkowania całości dochodu przez jednego nich.

■ Jednocześnie przypominamy, że w przypadku opodatkowania przychodów z najmu tylko przez jednego ze współmałżonków, stosowne oświadczenie należy złożyć do urzędu skarbowego do dnia 20 stycznia 2015 roku. Brak obowiązku powtórnego składania oświadczeń będzie dotyczył lat kolejnych.

Ważne terminy na początku 2015 roku

- 20 stycznia 2015 roku mija termin:
 - złożenie pisemnego oświadczenia o wyborze formy opodatkowania/rezygnacji z dotychczasowej formy np. stawka liniowa/ skala
 - złożenie wniosku o zastosowanie opodatkowania w formie karty podatkowej (PIT-16)
 - zawiadomienie o wyborze kwartalnego opłacania ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych
- 21 stycznia 2015 roku mija termin:
 - zawiadomienie o założeniu od 1 stycznia 2015 r. podatkowej księgi przychodów i rozchodów przez podatników, którzy w 2014 r. korzystali ze zryczałtowanych form opodatkowania lub prowadzili księgi rachunkowe

Ważne (1/2) Ważne terminy na początku 2015 roku (2/2)

- 2 lutego 2015 roku mija termin:
 - złożenie zeznania o wysokości uzyskanego przychodu, wysokości dokonanych odliczeń i należnego ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych za 2014 r. (PIT-28) oraz wpłata ryczałtu za grudzień lub IV kwartał 2014 r.
 - złożenie deklaracji na podatek od nieruchomości na dany rok podatkowy - osoby prawne, jednostki organizacyjne oraz spółki nieposiadające osobowości prawnej
 - zawiadomienie naczelnika urzędu skarbowego o wyborze dla celów podatkowych bilansowej metody ustalania różnic kursowych (w przypadku osób prawnych, o ile ich rok podatkowy pokrywa się z rokiem kalendarzowym)
- 20 lutego 2015 roku mija termin:
 - zawiadomienie o wyborze uproszczonej formy wpłacania zaliczek na podatek dochodowy
 - zawiadomienie o kwartalnym opłacaniu zaliczek na podatek dochodowy przez małych podatników

Zmiana wysokości składek ZUS

W 2015 roku wzrośnie podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zarówno dla przedsiębiorców korzystających w preferencyjnych jak i standardowych stawek. Poniżej porównanie kwot miesięcznych składek.

Składka na ubezpieczenie wypadkowe dla płatników zgłaszających nie więcej niż 9 osób ubezpieczonych - 1,93%.

Ubezpieczenie społeczne standardowe z chorobowym
2014 rok - 716,99 zł, 2015 rok - 757,76 zł

Ubezpieczenie społeczne standardowe bez chorobowego
2014 rok - 661,92 zł, 2015 rok - 699,56 zł

Fundusz pracy

2014 - rok 55,07 zł, 2015 rok - 58,20 zł

Ubezpieczenie społeczne preferencyjne z chorobowym
2014 rok - 160,78 zł, 2015 rok - 167,47 zł

Ubezpieczenie społeczne preferencyjne bez chorobowego
2014 rok - 148,43 zł, 2015 rok - 154,61 zł

■ Zmiany obowiązują od składek za styczeń, płatnych w lutym. W styczniu opłacane są stawki za grudzień 2014 i pozostają one na tym samym poziomie jak w poprzednim roku.

■ Wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne nie została jeszcze opublikowana.

■ Podstawa wymiaru dobrowolnej składki chorobowej w 2015 r. nie będzie mogła przekroczyć miesięcznie kwoty 9.897,50 zł.

Zamknięcie 2014 w KPIR

Na podstawie zapisów dokonanych w księdze podatnicy ustalają dochód (stratę) z działalności gospodarczej, który będzie podstawą do obliczenia wysokości podatku należnego za rok podatkowy. Poniżej przedstawiamy kilka uwag związanych z zakończeniem roku:

1. Podatnicy prowadzący podatkową księgę przychodów i rozchodów są zobowiązani do sporządzania na koniec roku spisu z natury m.in. towarów handlowych i materiałów. W rozliczeniu rocznym wartość tego spisu - poprzez różnice remanentowe - wpływa na wysokość kosztów uzyskania przychodów.
2. Rozliczenia rocznego i złożenia zeznania podatkowego za 2014 rok, podatnicy prowadzący podatkową księgę przychodów i rozchodów są zobowiązani dokonać do 30 kwietnia 2015 roku.
3. Dowody księgowe oraz podatkową księgę za 2014 r. należy, co do zasady, przechowywać do końca 2020 r.
4. Zwrot towaru sprzedanego w ubiegłym roku przez podatnika zobowiązuje do korekty przychodów roku ubiegłego i korekty spisu z natury. Powyższe należy stosować również w przypadku, gdy zwrot towaru nastąpił już po złożeniu rozliczenia rocznego PIT.
5. Zgodnie ze stanowiskiem organów podatkowych:
 - faktury korygujące przychody należy odnosić do okresu, za który wystawiona była faktura pierwotna, ponieważ faktura korygująca nie dokumentuje nowego zdarzenia gospodarczego ani nie zmienia daty powstania przychodu.
 - koszty zakupu towarów handlowych (materiałów) należy księgować w dacie faktury, jeżeli data jej wystawienia poprzedza datę otrzymania towarów udokumentowanych na jej podstawie.

W przypadku, gdy przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy wyniosły co najmniej równowartość w walucie polskiej 1.200.000 euro, od stycznia powstaje obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych (zamiast podatkową księgę przychodów i rozchodów). Limit przychodów za rok 2014 wynosi 5.010.600 zł.

- ACCOUNT Kancelaria Rachunkowa

Osiedle Marina Mokotów
ul. Warowna 1 paw. 2, 02-654 Warszawa
tel.: 515 235 479, 22 493-08-67, fax: 22 300-13-77
mail: biuro@ksiegi.com, www.ksiegi.com

Kasy fiskalne 2015

1.

■ Zgodnie z Ustawą o podatku od towarów i usług (zwana potocznie ustawą o VAT) każdy podatnik, który prowadzi sprzedaż na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej i rolników ryczałtowych musi ewidencjonować obrót i kwotę podatku z tej sprzedaży za pomocą kasy rejestrującej. Minister Finansów ma prawo do wprowadzania czasowych zwolnień z tego obowiązku i korzysta z tego przywileju wydając rozporządzenia w sprawie zwolnień z obowiązku ewidencji na kasach rejestrujących. Począwszy od stycznia 2015 roku obowiązuje nowe rozporządzenie, a jego zapisy będą obowiązywały w latach 2015 - 2016.

■ W latach 2015 - 2016 pozostaje bez zmian zwolnienie podmiotowe dla podatników, których obrót (sprzedaż na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej i rolników ryczałtowych) nie przekroczył w poprzednim roku kwoty 20 tys. zł, przy założeniu, że nie prowadzi działalność, która jest ze zwolnienia wyłączona (o czym poniżej). Limit ten dotyczy proporcjonalnie również podatników, którzy rozpoczną działalność w trakcie roku. Wprowadzono przy tym zapis, iż do wskazanego limitu nie będzie liczona sprzedaż towarów, które zgodnie z ustawą o podatku dochodowym przedsiębiorca zaliczył do środków trwałych, sprzedaż wartości niematerialnych i prawnych podlegających amortyzacji, a także sprzedaż nieruchomości. Transakcje takie będą jednak musiały być udokumentowane fakturą. Eliminuje to sytuację, gdy jednorazowa sprzedaż środka, niejednokrotnie o znaczącej wartości, pochłaniała cały dostępny dla przedsiębiorcy limit. Utrzymane zostały zwolnienia dla podatników, u których udział wartości obrotu z tytułu czynności zwolnionych z obowiązku ewidencjonowania (wskazanych w załączniku do rozporządzenia) w całkowitym obrocie podatnika realizowanym na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych jest większy niż 80%.

2.

■ W stosunku do rozporządzenia obowiązującego w dwóch poprzednich latach, zmniejszeniu uległa możliwość korzystania ze zwolnienia przedmiotowego. Rozszerzona została lista dostaw i usług, w przypadku których nie ma możliwości skorzystania ze zwolnienia (dotyczy wyłącznie sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej i rolników ryczałtowych). Począwszy od 2015 roku zwolnień nie stosuje się do (w latach poprzednich można było korzystać ze zwolnienia):

a) *dostaw perfum i wód toaletowych (z wyłączeniem towarów dostarczanych na pokładach samolotów)*

b) *usług:*

- *naprawy pojazdów silnikowych oraz motorowerów (w tym naprawy opon, ich zakładania, bieżnikowania i regenerowania),*
- *w zakresie wymiany opon lub kół dla pojazdów silnikowych oraz motorowerów,*
- *w zakresie badań i przeglądów technicznych pojazdów,*

- *w zakresie opieki medycznej świadczonej przez lekarzy i lekarzy dentyistów,*

- *prawniczych, z wyłączeniem czynności notarialnych,*

- *doradztwa podatkowego,*

- *związanych z wyżywieniem (PKWiU 56), wyłącznie świadczonych przez stacjonarne placówki gastronomiczne, w tym również sezonowo oraz usług przygotowywania żywności dla odbiorców zewnętrznych (katering),*

- *fryzjerskich, kosmetycznych i kosmetycznych.*

■ *Podatników tych nie obejmuje żadne zwolnienie z tytułu sprzedaży za pomocą kasy fiskalnej, w szczególności nie mogą skorzystać ze zwolnienia ze względu na wielkość obrotu, o którym była mowa powyżej.*

3.

■ Jednocześnie nowe rozporządzenie nie przewiduje zwolnienia dla podatników świadczących usługi dla niewielkiej liczby odbiorców. Zgodnie z przepisami obowiązującymi w latach poprzednich kasy nie musiał stosować podatnik, którego liczba świadczonych rocznie usług udokumentowanych fakturami nie przekroczyła 50, a liczba odbiorców była mniejsza niż 20. Od 2015 roku, ta możliwość nie występuje.

■ Ustawodawca przewidział okres przejściowy na dostosowanie się do nowych przepisów. Jeżeli w 2014 roku nie nastąpi u podatnika przekroczenie limitu obrotów uprawniających do zwolnienia, wówczas będzie on zobowiązany do ewidencjonowania sprzedaży za pomocą kasy rejestrującej począwszy od 1 marca 2015 r. Oznacza to, iż np. usługi wykonane przez mechaników, lekarzy, czy prawników na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności będą podlegały obowiązkowi zaewidencjonowania na kasie rejestrującej, niezależnie od umówionego sposobu i wysokości zapłaty, począwszy od 1 marca 2015 roku.

4.

■ Należy pamiętać, iż niezastosowanie się do przepisów dotyczących rejestracji transakcji przy użyciu kas fiskalnych, grozi:

- *konsekwencjami karno-skarbowymi w postaci mandatu/grzywny*

- *możliwością nałożenia przez urząd dodatkowego zobowiązania podatkowego w wysokości 30 proc.*

kwoty podatku naliczonego przy nabyciu towarów i usług.

■ Jednocześnie wdrożenie kasy fiskalnej z opóźnieniem, uniemożliwia uzyskanie zwrotu kosztów poniesionych na zakup tego urządzenia. W przypadku bowiem terminowego wywiązania się z obowiązku rozpoczęcia ewidencjonowania przy wykorzystaniu kas fiskalnych, podatnik ma prawo do odliczenia od podatku kwoty wydatkowanej na zakup kas w wysokości 90 % ceny kasy (bez podatku) nie więcej jednak niż 700,00 zł. Prawo to dotyczy jedynie kas rejestrujących zgłoszonych na dzień rozpoczęcia (powstania obowiązku) ewidencjonowania. Nie jest możliwe skorzystanie z ulgi przy kolejnych kasach nabywanych lub wymienianych w terminie późniejszym.

KRS – zmiany

■ Zgodnie z obowiązującą ustawą o KRS, w rejestrze umieszczona jest informacja o przedmiocie działalności przedsiębiorcy, jednak nie więcej niż dziesięć pozycji, w tym jeden przedmiot przeważającej działalności na poziomie podklasy (wg PKD – Polskiej Klasyfikacji Działalności).

Poprzednio obowiązujące przepisy nie zawierały ograniczenia na liczbę wpisanych do rejestru pozycji. Nowo rejestrowane podmioty będą od razu podlegały wskazanym zapisom, natomiast w przypadku podmiotów zarejestrowanych przed 1 grudnia 2014 roku wymagane będzie dostosowanie wpisu. Należy tego dokonać przy pierwszym wniosku o zmianę danych w rejestrze, jednak nie później niż w ciągu 5 lat od wejścia w życie ustawy.

■ Należy zaznaczyć, że umowa spółki w dalszym ciągu może zawierać więcej pozycji, ale tylko część z nich zostanie ujawniona w KRS.

■ Od połowy stycznia nie obowiązuje również konieczność składania w KRS poświadczonych wzorów podpisów, należy jedynie przedstawić zgodę wskazanej osoby na pełnienie funkcji w spółce (członek zarządu, likwidator, prokurent).

■ W nowych przepisach doprecyzowano obowiązek przedstawiania adresów członków zarządu spółki z o.o. Adresy te należy dołączyć do zgłoszenia spółki, zmian w składzie osobowym oraz przy każdorazowej zmianie adresu. Na adres podany w aktach dokonywane są doręczenia dla członków zarządu. Tak jak dotychczas, adresy członków zarządu nie są ujawniane w rejestrze przedsiębiorców, ale są złożone w aktach, do których dostęp jest jawny.

■ Od 15 stycznia 2015 roku obowiązują również niższe opłaty za rejestrację spółki przy wykorzystaniu wzorców umów w tzw. trybie S24. Koszt ten wynosi 350 zł plus kilkunastozłotowa prowizja za dokonanie płatności, podczas gdy tradycyjna rejestracja kosztuje 600 zł.

■ Wprowadzono również możliwość rejestracji w tym trybie spółek jawnych i komandytowych.

Czas pracy w poszczególnych miesiącach 2015

Okres	Wymiar czasu pracy w godzinach	Liczba dni do przepracowania przy 8-godzinnym dniu roboczym
Styczeń	160	20
Luty	160	20
Marzec	176	22
Kwiecień	168	21
Maj	160	20
Czerwiec	168	21
Lipiec	184	23
Sierpień	160	20
Wrzesień	176	22
Październik	176	22
Listopad	160	20
Grudzień	168	21
Łącznie	2016	252

Święta przypadające w niedzielę nie powodują obniżenia wymiaru czasu pracy w danym okresie, natomiast święta przypadające w pozostałe dni obniżają wymiar czasu o godzin.

Okres	Święto	Dzień tygodnia
Styczeń	1 – Nowy Rok 6 – Święto Trzech Króli	czwartek wtorek
Kwiecień	5 – Wielkanoc 6 – Poniedziałek Wielkanocny	niedziela poniedziałek
Maj	1 – Święto Pracy 3 – Święto Konstytucji 3 Maja	piątek niedziela
Czerwiec	4 – Boże Ciało	czwartek
Sierpień	15 – Wniebowzięcie NMP	sobota
Listopad	1 – Wszystkich Świętych 11 – Narodowe Święto Niepodległości	niedziela środa
Grudzień	25 – Boże Narodzenie 26 – Boże Narodzenie	piątek sobota

Rozliczenia pieniężne pomiędzy przedsiębiorcami

■ Przypominamy, iż zgodnie z ustawą o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. 2004 nr 173 poz. 1807) dokonywanie lub przyjmowanie płatności związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą następuje za pośrednictwem rachunku bankowego przedsiębiorcy w każdym przypadku, gdy:

1. stroną transakcji, z której wynika płatność, jest inny przedsiębiorca oraz
2. jednorazowa wartość transakcji, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekracza równowartość 15 000 euro przeliczonych na złote według średniego kursu walut obcych ogłoszanego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym dokonano transakcji.

- ACCOUNT Kancelaria Rachunkowa

Osiedle Marina Mokotów
ul. Warowna 1 paw. 2, 02-654 Warszawa
tel.: 515 235 479, 22 493-08-67, fax: 22 300-13-77
mail: biuro@ksiegi.com, www.ksiegi.com

TARGI E-TELEKOM I MOBISTREFA

8 – 10 kwietnia 2015 r., Łódź

Targi E-telekom poświęcone są tematyce nowoczesnych technologii. Tematem targów będą nowoczesne technologie w różnych dziedzinach życia, począwszy od zaawansowanych rozwiązań teleinformatycznych w biznesie, mediach, bezpieczeństwie i medycynie, skończywszy na tematyce rozrywki, gier i popularnych rozwiązań mobilnych dla konsumentów.

www.e-telekom.eu

Salon ISAFE

**Międzynarodowy salon bezpieczeństwa i pożarnictwa,
8 - 11 kwietnia 2015 r., Casablanca**

www.isafemorocco.com

**MIPS Targi Bezpieczeństwa,
Zabezpieczeń i Ochrony Przeciwpożarowej
13 - 16 kwietnia 2015 r. Rosja, Moskwa**

www.mips.ru/en-GB

HANNOVER MESSE

**Międzynarodowe Targi Przemysłowe
13 - 17 kwietnia 2015 r. Niemcy, Hanower**

www.hannovermesse.de

**Międzynarodowe Targi Techniki i Wyposażenia
Służb Policyjnych oraz Formacji
Bezpieczeństwa Państwa EUROPOLTECH 2015**

**15 – 17 kwietnia 2015 r.
Warszawskie Centrum EXPO XXI**

Targi towarzyszyć będą

**VII Międzynarodowej Konferencji Policyjnej
„Ochrona interesów finansowych
Rzeczypospolitej Polskiej i Unii Europejskiej”**
Organizowanej przez Komendę Główną Policji.

Zakres Targów jest ściśle związany z modernizacją techniki i wyposażenia Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej oraz Biura Ochrony Rządu, a także z procesami modernizacji Polskich Sił Zbrojnych, w tym Wojsk Specjalnych i Żandarmerii Wojskowej, a także techniką specjalną dedykowaną formacjom bezpieczeństwa państwa oraz Służbom – Więziennej i Celnej.

Targi przeznaczone są dla profesjonalistów i będą dostępne jedynie dla uczestników Konferencji, kadry kierowniczej europejskich służb policyjnych, korpusu oficerskiego, ekspertów polskich służb policyjnych oraz formacji bezpieczeństwa państwa, Kady i ekspertów wojskowych.

www.europoltech.pl

**Targi bezpieczeństwa i innowacji Innosecure 2015
22 - 23 kwietnia 2015 r. w Velbert**

Targi te skupiają się na innowacjach i technologiach bezpieczeństwa. Na wydarzeniu tym eksperci dyskutują na temat przyszłości techniki ochrony i zabezpieczeń, skupiając się na przemianie technologii. Wystawcy i referenci przedstawiają z jakich możliwości nowych technologii ochrony będzie nam dane skorzystać w przyszłości. Uczestnicy targów będą mieli okazję nawiązać kontakt z dystrybutorami technologii bezpieczeństwa z działów RFID, biometria, mechatronika, bezprzewodowe, IT, integracji systemów i automatyki.

www.targiwniemczech.pl

SECUTECH

28- 30 kwietnia 2015 r., Tajwan, Tajpej

www.secutech.com, www.targifrankfurt.pl

**III Targi Logistyki Służb Mundurowych TLSSM
12 – 13 maja 2015 r. Łódź**

www.targi.lodz.pl

PYROS/ISSET

**Targi Pożarnictwa i Bezpieczeństwa
19 - 21 maja 2015 r. Czechy, Brno**

www.bvv.cz/en/pyros-isset

INTERSCHUTZ

**Targi Pożarnictwa, Klęsk Żywiolowych,
Ratownictwa i Bezpieczeństwa
8 - 13 czerwca 2015 r. Niemcy, Hanower**

www.interschutz.de

SAFETY & HEALTH EXPO

**Targi Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Pracy
16 – 18 czerwca 2015 r. UK, Londyn**

www.safety-health-expo.co.uk

SECUTECH Vietnam

18 - 20 sierpnia 2015 r., Ho Chi Minh, Vietnam

www.secutechvietnam.com oraz www.targifrankfurt.pl

**Międzynarodowe Forum Wystawiennicze
PROTECTION TECHNOLOGIES FIRETECH
22 - 24 września 2015, Kijów - Ukraina**

Forum PROTECTION TECHNOLOGIES (Bezpieczeństwo w Przemśle) oraz FIRETECH (Technologie Bezpieczeństwa Pożarowego) to znaczące na Ukrainie targi branżowe prezentujące osiągnięcia krajowych i zagranicznych projektantów i producentów w zakresie bezpieczeństwa, ochrony przeciwpożarowej, bezpieczeństwa technicznego, ochrony indywidualnej, wyposażenia dla pożarnictwa i ra-townictwa służącego także zapobieganiu zagrożeniom i likwidacji skutków nagłych wydarzeń spowodowanych przez siły naturalne jak i wywołanych działalnością człowieka, a także bezpieczeństwu pracy w przemyśle.

Targom towarzyszą specjalistyczne konferencje, seminaria branżowe oraz pokazy i warsztaty organizowane przy współudziale firm zaangażowanych w projektowanie, instalację, eksploatację i konserwację urządzeń i systemów.

Targi są odwiedzane przez specjalistów ze wszystkich regionów Ukrainy - inżynierów, menadżerów, decydentów do spraw zamówień, specjalistów w zakresie projektowania, produkcji i montażu systemów bezpieczeństwa i wczesnego wykrywania zagrożeń, pracowników służb ratowniczych, obrony cywilnej, ochrony zdrowia, ośrodków naukowo-badawczych oraz instytucji edukacyjnych. Współorganizatorami targów są m.in.: Ministerstwo ds. Nadzwyczajnych Zagrożeń Ukrainy, Krajowa Inspekcja Bezpieczeństwa Antropogenicznego Ukrainy, Ukraińska Unia ds. Bezpieczeństwa Pożarowego i Technicznego.

Równolegle z Forum - pod patronatem Rady Ministrów Ukrainy oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, odbywają się Targi Wyposażenia dla Wojska i Policji - ARMS AND SECURITY.

www.sawo.pl

**Targi IT i zabezpieczeń it-sa Nürnberg 2015
6 - 8 października 2015 r., Norymberga**

Zakres Targów obejmuje m.in.: bezpieczeństwo IT, bezpieczeństwo informacji, bezpieczeństwo przechowywania informacji, bezpieczeństwo sieci, ochrona danych, bezpieczeństwo sprzętu, świadomość bezpieczeństwa, podsłuch, bezpieczeństwo aplikacji, zarządzanie aktywami, kopie zapasowe, zarządzanie pasmem, oceny zagrożeń, bezpieczeństwo e-mail.

www.tariwniemczech.pl

**XXI Międzynarodowe Targi Elektrotechniki,
Elektroniki, Energetyki i Telekomunikacji ELOSYS**

13 - 15 października 2015, Trencin, Słowacja

www.elosys.sk

**Międzynarodowe Targi Ochrony
Bezpieczeństwa i Higieny Pracy
27 - 30 października 2015 r., Dusseldorf**

www.aplusa-online.com

**SECUTECH Thailand , Bangkok
listopad 2015 r.**

www.secutechthailand.com oraz www.targifrankfurt.pl

2016 rok

**INTERSEC
17 - 19 stycznia 2016 r, Dubaj**

Intersec to jedno z najważniejszych międzynarodowych targów bezpieczeństwa, ochrony i ratownictwa.

www.intersecexpo.com, www.targifrankfurt.pl

**SECUTECH INDIA
marzec 2016 r., Mumbai**

www.secutechindia.co.in, www.targifrankfurt.pl

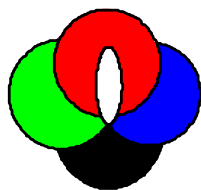
**INTERSEC
7 - 9 września 2016 r., Buenos Aires, Argentina**

www.intersecbuenosaires.com.ar, www.targifrankfurt.pl

Siedziba Stowarzyszenia „POLALARM”

**Członkowie Stowarzyszenia „POLALARM”
mogą bezpłatnie wykorzystywać siedzibę Zarządu
w Warszawie przy ul. Nowogrodzkiej 18 lok. 8,
na swoje biznesowe spotkania,
po uprzednim uzgodnieniu terminu z Biurem Zarządu
tel. 22 626 90 31, 22 625 57 43,
e-mail: polalarm@polalarm.com.pl
Z a p r a s z a m y !**

PLANOWANE przez „POLALARM” SEMINARIA, WARSZTATY

■ WARSZTATY

NOWELIZACJA USTAWY o OCHRONIE DANYCH OSOBOWYCH

1-dniowe, druga połowa kwietnia 2015 r.

■ WARSZTATY

PROJEKTOWANIE SYSTEMÓW TELEWIZJI DOZOROWEJ w TECHNOLOGII IP

2-dniowe, pierwsza połowa maja 2015 r.

■ XVII Seminarium

FORUM MONITORINGU POLSKIEGO

8 – 9 października 2015 r.

**Programy, szczegółowe informacje dotyczące organizacji oraz karty zgłoszenia
będą opublikowane na stronie Stowarzyszenia „POLALARM”**

www.polalarm.org

oraz przesłane do Członków Stowarzyszenia pocztą e-mail